

3	Aruba		8	Economie		10	Wereld		12	Sport	
Verkoop publiek-privaat bouwproject Caribbean Town gestart			Na staalruzie wijzen VS en EU andere landen op schoner metaal			Mondkapjes en coronapas op meer plaatsen verplicht			Ibrahimovic maakt 400e competitietreffer bij zege Milan		

Na gunstige economische ontwikkelingen

Aruba berekent liquiditeitsbehoefte opnieuw

ORANJESTAD — Het College Aruba financieel toezicht (CAft), dat de Rijksministerraad moet adviseren, betwijfelde vorige week of Aruba nog liquiditeitssteun nodig heeft. In een persconferentie reageerde minister-president Wever-Croes (MEP) vandaag op de aanbevelingen van het CAft. Volledige duidelijkheid over de liquiditeitsbehoefte is er nog niet, stelde ze, Aruba is nog bezig op basis van de huidige gunstige economische ontwikkeling die liquiditeitsbehoefte te herberekenen. Met die uitkomsten kan dan verder met Nederland overlegd worden.

Het gaat goed met Aruba met een voorspelde economische groei van 13,9 procent dit jaar. Dat was het uitgangspunt van de mededelingen van de voorzitter van het CAft in een bijeenkomst met de pers op vrijdag. De *Amigoe* kon zaterdag reeds melden dat het college daar een aantal zaken uit afleidde. Steun aan personen (Fase) en bedrijven (salarissubsidie) moet op korte termijn stopgezet worden en bij de behoefte aan liquiditeitssteun zette het CAft vraagtekens. In het derde kwartaal zou Aruba volgens hen al te veel steun ontvangen hebben. Met op korte termijn de maatregelen stopzetten, bleek het CAft stopzetten per direct te bedoelen, zo kon opgemaakt worden uit mededelingen van de minister-president. De Arubaanse regering ziet in dat de maatregelen niet al te lang meer kunnen doorgaan, maar wenst daar een voorzichtiger tijdpad voor te nemen, maakte Wever-Croes vandaag duidelijk. De mensen die nu een Fase-uitkering hebben moeten een kans krijgen om in te stromen in ander werk, bijvoorbeeld met herscholing.

Dat is opgenomen in een plan dat Arbeids-minister Glibert Croes (MEP) nu aan het uitwerken is. Voor het plan om met de salarissubsidie te stoppen, ontmoette de minister-president begrip bij de ondernemers die ze daarover sprak, maar dat was volgens haar maar een informele peiling. Het tijdpad van stopzetten staat zeker niet vast, liet ze weten. Voor het CAft was een belangrijk argument om te stoppen met de salarissubsidies dat 'niet goed functionerende bedrijven' dankzij de overheidssteun toch konden voortbestaan. De vraagtekens die het CAft bij de behoefte aan liquiditeitssteun van Aruba zette, konden nog niet geheel weggenomen worden. Op dit moment is minister van Financiën Xiomara Madura (MEP) in overleg met alle betrokkenen om de daadwerkelijke liquiditeitssteun te berekenen. Die zal lager uitvallen dan iedereen een aantal maanden geleden verwachtte, kon de minister-president reeds melden. Hoe groot die behoefte aan een nieuwe lening bij Nederland is, blijkt nu dus nog niet vast te staan. De besprekingen met Nederland over

Foto: Nino van der Zee

de liquiditeitssteun, de bezuinigingen op de zorgkosten en enkele discussiepunten gaan verder, stelde de premier, maar ze kon geen datum noemen wanneer die besprekingen afgerond zouden zijn. Naar verluidt is de Arubaanse regering op dit moment

bezig om een lokale lening voor te bereiden van 100 miljoen florin. Op de vraag van de krant of er een verband bestaat tussen die lokale lening en de twijfels bij mogelijke liquiditeitssteun, antwoordde de minister-president ontkennend. Er

is wel in samenwerking met Nederland een lening in voorbereiding, maar die dient niet voor extra liquiditeit, maar ter herfinanciering van aflopende leningen. Of het inderdaad om 100 miljoen gaat, kon de premier niet bevestigen.

Gewonden bij mesaanval in trein Tokio

Foto: Shutterstock

Een trein in het zaken- en uitgaansdistrict Shinjuku in Tokio, Japan

TOKIO — Zeker acht mensen zijn gisteren gewond geraakt toen een man in een trein in Tokio passagiers aanviel met een mes. Volgens Japanse media zou hij ook geprobeerd hebben om brand te stichten. De politie heeft een verdachte aangehouden.

De aanval vond plaats rond 20.00 uur lokale tijd, toen de trein stilstond op het Kokuryo-station in de Japanse hoofdstad. Wat zich precies heeft afgespeeld is onduidelijk, maar volgens mediaberichten sprenkelde de man een vloeistof in het trein-

stel. Op foto's en video's is te zien dat er brand is in het treinstel en dat mensen in paniek door de ramen naar buiten klimmen.

Geweldsmisdrijven zijn zeldzaam in Japan. Toch is het land in de afgelopen

jaren meerdere malen opgeschrikt door aanvallen met messen waarbij willekeurige slachtoffers vielen. In augustus raakten negen mensen gewond toen een man reizigers aanviel in een forensentrein in Tokio. In juni 2008 reed een man met een vrachtwagen in op een menigte in Tokio, sprong uit het voertuig en begon op voetgangers in te steken. Daarbij vielen zeven doden.

Schotse leider ontvangt activisten Thunberg en Nakate

GLASGOW — De Schotse leider Nicola Sturgeon heeft tijdens klimaat-top COP26 een gesprek gehad met klimaatactivisten Greta Thunberg en Vanessa Nakate. De eerste minister zei na het gesprek dat goed geluisterd moet worden naar jongeren, schrijven Britse media.

De *BBC* zond beelden uit van het gesprek tussen de 51-jarige Schotse leider en de jonge activisten uit Zweden en Oeganda, die samen rond een tafel zaten. Het gesprek ging onder meer over overstromingen in Schotland. De achttienjarige Thunberg behoort wereldwijd tot de bekendste klimaatactivisten. Toch heeft ze naar ei-

gen zeggen geen officiële uitnodiging gekregen om de klimaatconferentie toe te spreken. Dat weerhield de Zweedse tiener er niet van om toch af te reizen naar het Verenigd Koninkrijk, waar ze naar verwachting zal deelnemen aan demonstraties. Thunberg heeft haar miljoenen volgers op Twitter alvast gevraagd een open brief te ondertekenen waarin regeringen van verraad worden beschuldigd. Het doel om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graad ten opzichte van pre-industriële tijden zou nog steeds 'catastrofaal ver weg' zijn. 'En toch zorgen regeringen overal dat de crisis erger wordt. Ze geven miljarden uit aan fossiele brandstoffen.'

Boris Johnson waarschuwt voor ondergangsscenario's

GLASGOW — De Britse premier Boris Johnson heeft met een toespraak de klimaat-top in Glasgow geopend in apocalyptische bewoordingen. Hij waarschuwde dat het 'één voor twaalf' is en de ondergang dreigt. Er is volgens hem geen tijd meer te verliezen en als we niets ondernemen tegen de klimaatverandering zal er 'een

publieke woede ontsteken die we niet kunnen controleren'. Tijdens de 26e klimaat-top moeten volgens de Britse premier drastische stappen worden gezet. Die zullen niet het einde van de problemen zijn, maar het begin van het einde. We kunnen concrete stappen zetten 'op het gebied van kolen, auto's, geld en bomen'.

Mogelijke overvaller Pizza Hut gepakt

ORANJESTAD — Een man die verdacht wordt betrokken te zijn geweest bij de overval op fastfoodketen Pizza Hut vorige week, is door het Korps Politie Aruba (KPA) gearresteerd. Vanochtend deed het Atraco-team hiervoor een inval bij een huis in de Koningstraat, gelegen in de wijk De Vuyst. Daar werd de 47-jarige Haïtiaanse man M.M. in de boeien geslagen. De overval op Pizza Hut vond vorige week maan-

dag plaats. Het slachtoffer verklaarde dat hij werd aangevallen door meerdere overvallers, hij raakte ook gewond. De man moest daarom afgevoerd worden naar het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). Het KPA vraagt om hulp vanuit de samenleving om deze zaak en andere lopende zaken op te lossen.

Iedereen die informatie heeft, kan anoniem contact opnemen met de politie via de tiplijn 11141.

VK dreigt met juridische stappen in visruzie

Foto: Shutterstock

Britse minister van Buitenlandse Zaken Liz Truss

LONDEN — Het Verenigd Koninkrijk heeft Frankrijk vandaag een deadline opgelegd in de ruzie om visrechten. Als de Fransen niet binnen 48 uur hun dreigementen intrekken, gaan de Britten volgens buitenlandminister Liz Truss over op juridische stappen.

Truss heeft tegen *Sky News* gezegd dat de Fransen 'zich oneerlijk hebben gedragen' en dat het VK volgens de brexit-afspraken het recht heeft om actie te ondernemen en ook om compenserende maatregelen mag vragen. Zij claimt dat Frankrijk 'compleet onredelijke dreigementen' heeft geuit.

Frankrijk eist dat het VK meer Franse vissersboten toestemming geeft om in Britse wateren te vissen. Als die aanvragen niet worden goedgekeurd, mogen Britse boten vanaf 2 november hun vangsten niet langer in Franse havens lossen en worden er controles ingevoerd op alle producten die vanuit Groot-Brittannië

naar Frankrijk worden gebracht.

De twee landen ruziën al lange tijd over de visvergunningen die vanwege de brexit moesten worden uitgegeven. Beide vinden dat de ander zich niet aan de afspraken houdt. Frankrijk zegt dat veel Franse schepen geen toestemming hebben gekregen om in Britse wateren te vissen, terwijl de Britten claimen dat ze erg glukkig zijn geweest richting de Fransen.

De spanningen zijn vorige week verder opgelopen. Frankrijk nam een Britse vissersboot in beslag omdat die zonder vergunning in Franse wateren zou hebben gevist, iets wat de Britten ontkennen. De Franse president Emmanuel Macron en de Britse premier Boris Johnson spraken elkaar afgelopen week om de ruzie niet te beëindigen. Ze vinden allebei dat de ander het initiatief moet nemen.

deze week:

Beroep: ethisch hacker

Welzijn van ouderen tijdens de pandemie

Het beroemdste gebouw van Australië

Premier: grens Venezuela dicht zolang er geen concrete afspraken zijn

ORANJESTAD — Ondanks een petitie vanuit de samenleving om de grenzen gedeeltelijk met Venezuela te openen, blijven deze voorlopig dicht. Wel is Aruba met het buurland in gesprek. Voordat de grenzen daadwerkelijk weer openen, moeten er eerst duidelijk ‘diplomatieke afspraken’ zijn, stelt premier Evelyn Wever-Croes (MEP). Dit om situaties als in 2018 te voorkomen, toen Venezuela de ABC-eilanden beschuldigde van grootschalige illegale doorvoer van goud, koper en diamanten.

Het had vrijdag een groot protest moeten zijn, met zo’n tweehonderd actievoerders, maar zoals deze krant dit weekend al schreef bleef de actie voor grensopening met Venezuela klein. De actievoerders waren wel duidelijk, zij willen dat de

grens met Venezuela zo snel mogelijk om humanitaire redenen deels opengaat. Dit om in Venezuela op familiebezoek te kunnen gaan of een specialist te bezoeken. Daarbij willen ze graag zien dat bijvoorbeeld wekelijks een boot met groente en

fruit uit Venezuela komt. Organisator Yury Bracho diende hiervoor een manifest in bij Parlementsvoorzitter Edgard Vrolijk (MEP). Amigoe vroeg de premier vrijdag al om een reactie op de vraag voor gedeeltelijke grensopening, maar deze bleef uit. Dit weekend maakte ze publiekelijk bekend dat de grenzen met Venezuela voorlopig niet zullen openen en dat hiervoor eerst diplomatieke afspraken moeten komen. “Ik heb kennis genomen van de wens van verschillende personen om de grens met Aruba en Venezuela direct te

openen. Dat gaat alleen niet zo makkelijk. Dat vraagt om heel veel diplomatie van beide landen. En er moeten afspraken over veel controlemaatregelen worden gemaakt.”

Smokkel

De reden dat er duidelijke afspraken moeten komen houdt onder andere verband met het jaar 2018, toen Venezuela eenzijdig de grenzen met Aruba, Curaçao en Bonaire sloot. Toen verdacht Venezuela de ABC-eilanden van de illegale doorvoer van goud, diamanten en koper. Kort daarna werd er een

verdachte door het Recherche Samenwerkingsteam (RST) op een KLM-vlucht van Aruba naar Nederland opgepakt met een koffer met daarin 46 baren goud, met een gewicht van zo’n vijftig kilo. De waarde werd geschat op 2,1 miljoen Amerikaanse dollar. In diezelfde tijd legde nieuws-website *De Correspondent* bloot hoe Aruba en Curaçao samen een rol spelen in de Venezolaanse machtsstrijd door de doorvoer van goud.

Deze berichtgeving heeft Aruba geschaad, stelt de premier. “De aantijging van

de regering en president Maduro dat Aruba koper steelt, heeft onze naam geschaad (...). De regering van Aruba wil voorkomen dat dit weer gebeurt en om die reden moeten er concrete diplomatieke afspraken komen over onder andere het reguleringsbeleid en controlebeleid van zowel het luchtverkeer als het maritieme verkeer.” Hiervoor zit Aruba, net zoals zustereiland Curaçao, met Venezuela om tafel. “Op het moment dat er afspraken zijn gemaakt, zal de regering van Aruba evalueren of en hoe de grenzen Venezuela kunnen worden

geopend. Dit is natuurlijk niet iets dat snel gaat, maar het heeft onze aandacht en de regering blijft eraan werken”, aldus de premier. De grenssluiting met Venezuela wordt nu elke drie maanden met een Landsbesluit verlengd. De huidige verlenging loopt tot en met 10 december. Belangrijke redenen voor het sluiten van de grenzen is de immer voortdurende economische en humanitaire crisis in het buurland, en de angst voor grote aantallen Venezolaanse migranten die naar Aruba zouden komen als de grenzen geopend worden.

‘Grens met honger is geen goede buur’

WILLEMSTAD — De helft van de Venezolanen die zaterdag met een repatrieringsvlucht vanuit Curaçao naar hun moederland vertrokken, komt binnen een halfjaar weer terug. En aangezien de grenzen nog steeds gesloten zijn, zal dat via de boot, illegaal, gebeuren. Dat is de verwachting die Ieteke Witteveen, directeur van Human Rights Defense Curaçao, donderdag stellig uitsprak tijdens de onlinelezing ‘10 Jaar Venezolaanse migratie naar de ABC-eilanden: dilemma’s en kansen’.

Deze lezing werd op verzoek van de Faculteit Rechten gegeven door de Venezolaanse socioloog Gerardo González. Hij sprak uitvoerig met migranten op de eilanden en komt tot dezelfde conclusie als Witteveen. Zijn persoonlijke advies is om de grenzen open te stellen en met name (hoog) geschoolde migranten te legaliseren, zoals in Peru gebeurde, voor een bijdrage aan de lokale samenleving. Een traject dat Curaçao eerder dit jaar overigens is gestart voor migranten die voor maart 2020 naar het eiland kwamen onder de naam Integrashon Responsabel’.

“Een open grens kan voor een verbetering van de economie in Venezuela zorgen. Een grens met honger en sociale problemen is geen goede buur voor de ABC-eilanden. En we moeten in debat blijven over het migratiebeleid. De Venezolaanse situatie zal voorlopig niet beter worden, dus we zullen het samen leefbaar moeten maken.”

Familie

De illegale komst of terugkomst van uitgezette Venezolanen wordt voor een groot deel vergemakkelijkt doordat inmiddels al veel familieleden op Aruba, Curaçao, Sint Maarten en ook Bonaire wonen, die kunnen zorgen voor werk of papieren en waar zelfs een eigen bedrijfje getart kan worden waarmee dollars verdiend kunnen worden. Curaçao is het derde land ter wereld met de meeste migranten per hoofd van de bevolking en daarvan is 14 procent Venezolaan. De Internationale Organisatie voor Migratie

(IOM) schat dat er inmiddels 14.000 Venezolanen op Curaçao wonen.

In Venezuela zelf heeft nog eens een derde van de bevolking de wens om te vertrekken en de socioloog verwacht dat zeker 20 procent concrete plannen heeft, met de minimaal benodigde documentatie en een netwerk, om de komende zes maanden te vertrekken. “Dan hebben we het over zeker 1 miljoen mensen.”

Territorium

Dat er voor de eilanden in het Koninkrijk wordt gekozen is

vanwege de afstand, de familiebanden en de historische en commerciële relatie die al honderden jaren bestaat tussen met name de gebieden Falcon, Zulia en Coro. De afstand is zo klein, dat er een *transborder mentality* is ontstaan. De *blue border* grens wordt beschouwd als een deel van het Venezolaanse territorium, met de rechten om daar naar inkomsten te zoeken. “Omdat hun voorvaders dat ook deden.”

Vroeger kwamen de Venezolanen voor seizoensarbeid voor een paar maanden naar de eilanden. Als opgeleide kok in de *hospitality*, of als *skilled labourer* in de bouw. Vanwege de crisis in hun land bleven deze seizoenswerkers echter hier wonen. Ook hogeschoolde Venezolanen waagden de overtocht en doen nu vaak totaal ander, laaggeschoold werk. Ook al is de kwaliteit van leven in de illegaliteit op de eilanden slecht, met risico’s als uitbuiting en mensenhandel door zowel de lokale bevolking als landgenoten, het is nog beter dan in Venezuela, zo is de mening van de Venezolanen die Gonzalez sprak.

Voedselprogramma

Op dit moment is er een hele kleine verbetering van de Venezolaanse economie in een paar sectoren. Wie het kan betalen, hoeft niet te lijden onder de schaarste aan goederen. De economie is compleet gedollariseerd, maar wel met een hyperinflatie. Het gemiddelde inkomen per maand is 1,8 dollar, waar 260 dollar nodig is voor een gezin van vier om te overleven. De humanitaire crisis duurt ondertussen voort. In Falcon krijgen dagelijks 240.000 kinderen een voedselpakket

via het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties, omdat ze anders ondervoed raken.

De landgenoten die Gonzalez op de eilanden sprak, vertellen dat ze al drie of vier keer zijn teruggekomen. “De eilanden worden nog steeds als referentie beschouwd om geld te verdienen, maar daarnaast is er de hereniging met diegenen die al hier wonen.” En omdat ze het Papiaments zijn gaan beheersen, is het makkelijk voor hen om te integreren. Volgens cijfers van de IOM keerden inmiddels 150.000 Venezolanen terug, onder meer omdat ze hun familie misten en door de psychische impact door de coronacrisis. “De meesten zijn echter van plan om na een paar maanden weer te vertrekken.”

Wereldpodium

Gerardo González is momenteel gastwetenschapper bij de Universiteit Utrecht en werkt als onderzoeker bij het IESA (Instituto de Estudios Superiores de Administration) dat cijfers verzamelt over het leven, het werk en de opvattingen van de inwoners.

Hij is tevens hoofdspreker op 21 november bij het Wereldpodium, dat wordt georganiseerd door Fontys Hogescholen (minor Global Development Issues), De Kennismakerij en Het Wereldpodium met de lezing ‘Venezuela, oliestaat in verval’. De migratie van miljoenen Venezolanen de laatste zes jaar is de grootste in de westerse wereld. Het land was in de afgelopen eeuw zelf een land waar migranten uit Europa of van andere landen in Zuid-Amerika zich vestigden. Nu vind je in het Caribisch gebied op alle grote eilanden migranten uit Venezuela die recent zijn aangekomen.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

30 oktober 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	9	7	2
Actief	177	161	16
Hersteld	15577	14123	1454
Positief	15925	14452	1473
Overleden	171	168	3
Opgenomen in het ziekenhuis	11	ICU AUA 4	ICU COL 11
Gevaccineerd	82650		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

PUBLIC AUCTION

THURSDAY December 02, 2021

On Thursday December 02, 2021 at 11am, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public pursuant to art. 3:268 and 3:254 Civil Code of Aruba:

An apartment complex, locally known as

BUBALI 6-D

situated on a parcel of full ownership land (eigendom), in total 1,409 m2 in size, situated at Bubali in Aruba, recorded in the Title Registry of Aruba as First Division Section K number 1013.

Starting bid: USD 950.000,- (Afl. 1.691.000.-)

AUCTION NOTARY: Th.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary Th.R. Johnson.
- Seller has the right to not accept any bid, at its sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- Each bidder must submit a bank guarantee and/or letter of credit issued by a bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A signed and dated private bid can be submitted until November 18th, 2021, 5 PM. A bidding form can be downloaded on our website.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Openingstijden: Maandag t/m vrijdag: 8am-8pm | Zaterdag: 8am-4pm | Zondag: 10am-2pm
P: +297 5860448 | W: +297 5975549 | www.urgentcare.aw

New opening hours!
Monday-Friday: 7 am till 4 pm
Saturday: 8 am - 12 pm
20 lbs. drive-through and small platform

585-1198

ArugasNV

info@arugas.com

DE BESTE FORMULERING EN KWALITEIT MET DE BESTE RESULTATEN!

561 9900

AMIGOE.COM

Met 2 florin meer, kan je de **MEGA PLUS** winnen

* Afl. **750.000,-**

* Afl. 500.000,- + Afl. 250.000,- extra

trekking is dinsdag om 7:45 pm

Verrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

Stenden: ‘Samenwerking kan Oranjestad doen opleven’

UA gaat samenwerken met Stenden Hogeschool

ORANJESTAD — NHL Stenden Hogeschool uit Leeuwarden en de Universiteit van Aruba (UA) hebben vrijdag een akkoord bereikt over samenwerking. Al in februari 2022 gaat een twintigtal studenten uit Leeuwarden op Aruba een kort onderwijsprogramma (minor) van tien weken volgen, maar het is de bedoeling dat het er snel meer worden.

De minor voor de Nederlandse Hospitality-studenten wordt verzorgd door de eigen docenten van NHL Stenden, die met een op de Arubaanse situatie afgestemd programma komen. Hospitality-studenten van Stenden konden al langer een minor volgen op Bali en in Bangkok, maar Stenden zocht naar samenwerking in het Caribisch gebied omdat de overgrote meerderheid van de toeristen hier Amerikaans is. Om die reden is de bedrijfsvoering van hotels hier ook Amerikaans - anders dan in Azië - en met dit op Amerikaanse leest geschoeide toerisme wil Stenden haar studenten graag ervaring laten opdoen. Bovendien heeft Stenden al banden met Aruba. Het werkt al langer samen met het EPI en met verschillende hotels voor stageplekken

voor studenten. Stenden ziet ook mogelijkheden voor samenwerking op Aruba voor andere studierichtingen dan Hospitality. Het voordeel voor studenten van de UA is dat ze zich ook kunnen inschrijven voor de vakken die de studenten van Stenden wordt aangeboden, bijvoorbeeld als keuzevak binnen hun programma aan de UA. En mogelijk, voegt zakelijk directeur Patrick Arens eraan toe, dat ook de docenten van de UA en die van Stenden iets van elkaar kunnen leren, bijvoorbeeld over de manier waarop zij hun onderwijs vormgeven. Over dit soort zaken is door vertegenwoordigers van beide onderwijsinstellingen vorige week druk overlegd. De hospitality-opleiding van Stenden is een van de toonaangevende opleidingen in Nederland, waarvan een groot aantal afgestudeerden inmiddels werkt op Aruba.

De verwachting is dat al volgend jaar het aantal studenten uit Nederland dat op Aruba een minor komt volgen tot honderd kan oplopen, en in het jaar 2023 tot enkele honderden - niet alleen Hospitality-studenten maar ook studenten van andere studierichtingen, zoals Verpleegkunde. Er wordt door verschillende partijen nagedacht over de mogelijkheid enkele oude gebouwen in of in de buurt van Mainstreet te renoveren om ze geschikt te maken voor het geven van onderwijs. Mocht dit soort plannen inderdaad doorgang vinden, dan zou dat een andere aanblik aan het centrum van Oranjestad kunnen geven, stelden vertegenwoordigers van Stenden. Honderden studenten en tientallen docenten van Stenden zouden jaarlijks niet te ver van Mainstreet gehuisvest moeten worden voor een periode van bijna drie maanden, wat een impuls zou kunnen geven aan restaurants en cafés en voor een opleving van het hele gebied zou kunnen zorgen.

ORANJESTAD — De samenwerkingsovereenkomst tussen de zes GGZ-organisaties van de eilanden moet leiden tot betere opleidingsmogelijkheden, kwaliteit van geestelijke gezondheidszorg en vernieuwde wetgeving. Zo willen de eilanden gezamenlijk een opleiding tot psychiatrisch verpleegkundige opzetten en een tbs-kliniek. De samenwerkingsovereenkomst lost nu niet direct de behoefte aan extra personeel en middelen in de geestelijke gezondheidszorg op.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Vooruitlopend op de samenwerking die tussen de ziekenhuizen op de eilanden worden gezocht, tekende de geestelijke gezondheidszorg-organisaties van de zes eilanden vrijdagmiddag een samenwerkingsovereenkomst. In de samenwerkingsovereenkomst zitten GGZ Respaldo, GGZ Curaçao, de Mental Health Foundation op Sint Maarten en Mental Health Caribbean op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Erik Jansen, directeur-bestuurder van Mental Health Caribbean, maakt tijdens zijn speech duidelijk dat hij niet wilde wachten op de alliantie van de ziekenhuizen. “Dit doen we omdat we voordelen zien van samenwerken. En die samen-

werkingsovereenkomsten willen we blijven verkennen.” Lex de Jong, bestuurslid van Respaldo, maakt later aan Amigoe duidelijk dat dit document niet betekent dat er niet al samengewerkt werd. “Dit soort events zijn vooral een markering naar de buitenwereld voor waar we mee bezig zijn. Het is niet dat we niet al aan het samenwerken waren of dat we aan het vastlopen waren, maar het is fijn als je een periode van hieldelijke gesprekken kunt afsluiten met een iets feestelijks en daar is dit moment eigenlijk voor bedoeld.”

Psychiatrisch verpleegkundigen

Het plan is dat de GGZ's van de eilanden vanaf heden vooral samen optrekken op het gebied van kwaliteit, wetgeving en scholing. Voor al dit laatste punt is belangrijk. De eilanden zijn zelf te klein om opleidingen op te zetten, maar als er samen wordt gewerkt, dan bestaan er meer kansen, zien zij. Zo is er een wens om gezamenlijk een opleiding tot psychiatrisch verpleegkundige op te zetten. Jansen: “Door onze krachten te bundelen lukt

het ons om in de toekomst goede en op de Cariben gerichte scholing aan te bieden aan onze medewerkers en onze toekomstige medewerkers. Zo is er tot op dag van vandaag op de eilanden van het Koninkrijk geen opleiding tot psychiatrisch verpleegkundige. Veel van onze medewerkers zijn opgeleid als somatisch verpleegkundige en toevallig in psychiatrie gerold. Zij zijn erg betrokken en willen zich graag verder ontwikkelen. En het is daarom ook belangrijk dat er een opleiding hiervoor komt en dit zullen we dan over de eilanden heen moeten organiseren. Het is onmogelijk om dit per eiland individueel te moeten doen.” Uiteindelijk moet deze opleiding dan perspectief bieden en ervoor zorgen dat de eilanden op den duur minder afhankelijk zijn van scholing in het buitenland en mensen van buitenaf. Een ander punt waarop de eilanden willen samenwerken is bijvoorbeeld voor de opzet van een tbs-kliniek. In 2014 werd de tbs-maatregel opgenomen in het vernieuwde Wetboek van Strafrecht van Aruba, maar tot op he-

den is er in de regio geen kliniek waar dit kan worden uitgevoerd. Jansen: “Om dit goed te organiseren dient er een behandelcentrum te komen in de Cariben. Het is haast onmogelijk om dit per land te organiseren gezien de specifieke deskundigheid en faciliteit hiervoor. Samenwerken is belangrijk.”

Middelen en mensen

Maar voor de opzet van deze plannen, is wel geld nodig. En zoals bekend kampen de instellingen met middelen tekort. Op de vraag van Amigoe of de samenwerkingsovereenkomst leidt tot het makkelijker aanvragen van fondsen, reageert De Jong: “We doen dit niet omdat we denken dat het geld gaat opleveren.” Qua kosten die met de samenwerking gepaard gaan, zou dit alleen gaan om de bezoeken aan elkaar. De samenwerking leidt ook niet direct op korte termijn tot meer mensen in de geestelijke gezondheidszorg, terwijl hier wel een grote behoefte aan is. De samenwerking moet wel leiden tot meer efficiëntie, het delen van kennis en bijvoorbeeld het uitwisselen van behandelingen.

AZV in hoger beroep tegen Respaldo

ORANJESTAD — De Algemeen ziektekostenverzekeraar (AZV) gaat in hoger beroep tegen de uitspraak van de rechter dat in het voordeel viel van de Stichting Geestelijke Gezondheidszorg Aruba (Respaldo). Dat bevestigt AZV-woordvoerder Joost van de Kamp vanochtend aan Amigoe. “AZV kan zich niet vinden in de uitspraak en gaat daarom in hoger beroep”, verklaarde hij desgevraagd aan de krant. Het gaat om een verschil van ongeveer een ton.

Respaldo spande op 6 september een kort geding aan tegen de AZV. Inzet was een meningsverschil over het budgetten voor 2020 en 2021 van 16.050.000 florin (2020) en van 16.510.000 florin (2021). De partijen interpreterden de afspraak hierover verschillend. Respaldo ging ervan uit dat de korting van 5,5 procent, een vereiste voor de Neder-

landse liquiditeitssteun, hier reeds op was toegepast. De AZV stelde echter dat de korting er nog overheen moest. Respaldo stelde tijdens de rechtszaak dat ze tijdens de lopende onderhandelingen, die gevoerd werden in de tweede helft van vorig jaar, heel duidelijk hebben aangegeven dat ze ervan uitgingen dat de aangekondigde

korting al was verwerkt in wat besproken werd. In het vonnis stelde de rechter dat Respaldo in een e-mail van 11 augustus aan de AZV ervan uitging dat het budget van 2021 gebaseerd was op 17 miljoen florin, minus 5,5 procent korting, waar de AZV niet inhoudelijk op reageerde. Toen hiernaar nogmaals werd gevraagd, schreef de AZV medisch directeur Joost Samuels: “Het budget voor 2020 is voor ons 16.0500 (het gerecht begrijpt 16.050.00) ongeacht een eventuele korting.” Hoe deze zin gelezen moet worden, daar verschillen de partijen in, schreef de rechter, of dit nu hoe dan ook 16.050.000 zal zijn of

ten hoogste 16.050.00 ‘nog afgezien van een eventuele korting.’ De rechter vond dat Respaldo uit deze onduidelijke formulering in redelijkheid niet had hoeven te begrijpen dat de korting nog zou worden afgetrokken, maar eerder het tegendeel. Gezien het grote financiële belang, had de AZV de berekeningswijze beter moeten toelichten, maar heeft dit nagelaten, vond de rechter. Om die reden werd Respaldo op 22 september in het gelijk gesteld door de rechter. Amigoe vroeg Respaldo om een reactie op het besluit van AZV. Hier kwam echter geen respons op voor het sluiten van deze editie.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

like us
Amigoe op School

Verkoop publiek-privaat bouwproject Caribbean Town gestart

ORANJESTAD — “We kunnen niet anders dan de hoogte ingaan. Zo kunnen we de schaarse terreinen die er nog zijn efficiënt gebruiken en kunnen we mensen ook sneller aan een huis helpen. In dit project bieden we betaalbare, afgewerkte huizen aan, die veilig zijn, duurzaam en van goede kwaliteit.” Dat verklaarde de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) Jaime Croes, afgelopen vrijdag bij de verkooplancering van bouwproject Caribbean Town, een publiek-private samenwerking om betaalbare woningen van goede kwaliteit te aan te bieden.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Uit cijfers van het bevolkingsonderzoek Censo 2020 blijkt dat er tegen 2025 132.000 inwoners worden verwacht, zo'n 50.000 huishoudens, stelt de DIP-directeur. Dat betekent dat er 5000 extra woningen bij moeten komen, maar in een jaar kan men maar 200-300 woningen bouwen. Op basis van het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) en voorschriften (ROPv) die de DIP heeft opgesteld in opdracht van de regering, is onderzocht hoeveel ruimte er nog over is voor woningbouw. Ook de carrying capacity (draagkracht) is hierin meegenomen. “De overheid wil een balans tussen economische en sociale ontwikkelingen en het milieu. Dat gaat de komende jaren een belangrijk rol spelen. We willen de komende ja-

ren nog veilig en gezond wonen en genieten van het beetje natuur dat er nog is”, stelt Croes. “De hoeveelheid ruimte die we over hebben is gelimiteerd en we moeten denken aan de toekomst.” Het is ook hiermee de eerste verticale pilot waar mensen snel en effectief aan een eigen woning geholpen worden tegen een redelijke prijs, legt Croes uit. “Op onze wachtlijst voor terreinen hebben we veel millennials die in aanmerking komen voor zo'n woning en die dit ook willen kopen. Bouwen op een eigen terrein komt je veel duurder uit”, motiveert hij de keuze van DIP om samen met de privé-sector verticale woningbouw te ontwikkelen. Mensen op de DIP-wachtlijst voor een eigen terrein krijgen voorrang bij het kopen van een woning in dit project, verklaarde hij eerder in deze krant.

Gemeenschapsproject

“Het is geen bouwproject maar een gemeenschapsproject”, verklaarde ontwikkelaar Victor Acosta vrijdagochtend over Caribbean Town. Er komt ook een vereniging van eigenaren om het onderhoud van het gebouw zeker te stellen, een management team en collectieve af-

spraken hoe bewoners zich gedragen. Verder worden de woningen energieneutraal en milieuvriendelijk gebouwd.

Ook komen er gemeenschappelijk voorzieningen zoals een sportveld, een zwembad en een hondenuitlaatplaats, alsook bewaking en winkels.

Bouwkosten

Amigoe vroeg de projectontwikkelaar in hoeverre hij deze aangeboden koopsommen kon garanderen, gezien de ontwikkelingen in de transportindustrie, waardoor de prijzen stijgen. “Dat is inderdaad een kwestie waar we mee te maken hebben, maar we proberen dat zo laag moge-

lijk te houden”, verklaart projectontwikkelaar Acosta desgevraagd aan de krant. “Als de vrachtkosten echt extreem worden moeten we misschien de prijs iets aanpassen. Maar op dit moment kunnen we de prijs die we hebben aanbieden.” Hij zegt de ontwikkelingen de komende weken en maanden goed in de gaten te houden. De zorg zijn de hoge transportkosten, die maken 5 tot 7 procent van de totale kosten uit. De projectontwikkelaars zegt aan het begin van het project bouwmaterialen opgeslagen te hebben in zowel Aruba als Miami om er zeker van te zijn dat de bouwkosten beheersbaar blijven. Ook zijn er al aankooporders getekend voor bijvoorbeeld de stalen structuur, hetgeen een groot deel van de bouwkosten vormt. “Voor verschillende bouwmaterialen hebben we al koopporders geplaatst en de prijs vastgezet”, aldus Acosta.

Twee delen

Het project wordt in twee delen gerealiseerd. De start van de bouw van de eerste helft gaat in het eerste kwartaal van 2022 van start en naar verwachting is dit klaar in het derde kwartaal van 2023. Dat

gaat om de eerste twee wohntorens met in totaal 126 appartementen, 20 town houses en 16 villas's, verklaart Jennefer Dirks, sales en marketing manager van Caribbean Town aan deze krant. Zodra driekwart verkocht is van de eerste helft, gaat de verkoop van de tweede helft van start. Vrijdagochtend werden ook de koopsommen bekend gemaakt, die zijn tussen de 150.000 en 330.000 florin. Afgelopen weekend konden geïnteresseerden een reservering maken door het aanbetalen van 10.000 florin, tijdens de persconferentie op vrijdagochtend tekenen de eerste twee kopers een overeenkomst. Tijdens het pre-sale weekend dat de afgelopen dagen plaatsvond in het Renaissance Conference Center, waren ook vertegenwoordigers van de hypotheekverstrekker en notaris kantoor aanwezig. Toekomstige bewoners kunnen de woning voor 100 procent financieren tegen een gunstige hypotheekrente vanaf 4,9 procent. Daar konden potentiële kopers ook een blik werpen op de verschillende maquettes en plattegronden van de verschillende woningen die aangeboden worden.

Nieuwe directeur Astec benoemd

ORANJESTAD — De operator van vrachthaven Barcadera Astec heeft een nieuwe directeur. Onlangs werd financial controller Christopher Lake door de Raad van Toezicht van het bedrijf benoemd tot algemeen directeur. Hij neemt het stokje over van waarnemend directeur Raymond Buckley. Lake studeerde af aan de Universiteit van Aruba in accounting and finance en werkt sinds 2011 bij Astec. Daarna volgde hij een post bachelor's in controlling curriculum bij de Nyenrode Business Universiteit. Hij viel de laatste 7 jaar ook in als waarnemend directeur bij Astec. In zijn vrije tijd zet hij zich ook in als penningmeester van het Jeugdparlement en hij is hoofd commissaris bij de Asociacion Scout Aruba.

ORANJESTAD — Chibi van der Hans bezocht afgelopen vrijdag Cultuurminister Xiomara Maduro (MEP). Hij bracht verslag uit van zijn vorderingen met het onderzoek naar de geschiedenis van Carnaval op Aruba.

Van der Hans is vooral bekend van het jaarlijkse Carnavalsboekje Bacchanal dat hij sinds 1999 op de markt heeft gebracht, omdat hij iets tastbaars wilde wat mensen na de carnavalsperiode konden bewaren. Daardoor beschikt hij over veel informatie van muzikanten, hun nummers, bands, groepen, evenementen, de Prins en Pancho's en carnavalskoninkinnen en winnaars. Hij verwerkt alles in een database, gecombineerd met foto's.

Van der Hans werkt sinds 2018 aan het onderzoek. De bedoeling is dat de studie uitmondt in een boek. In het boek komen ook artikelen met verschillende thema's, interviews en ook bronvermeldingen, bijvoorbeeld het ontstaan van de Prins en zijn Pancho, het ontstaan van de carnavalskoninkin-verkie-

zing en de muziekfestivals. "Dan is er nog de vraag over de oorsprong van het Arubaanse carnaval. Daar zijn twee stromingen over, ik presenteer geen conclusie maar de verschillende zienswijzen hierop. En de thema's gaan gewoon door in het tweede boek want een boek is niet genoeg", verklaarde hij in 2019 aan deze krant.

Foto's: MinaFC

Drie maal goud voor Richard Wolter

Foto's: 297 Sports

TEXAS/ORANJESTAD — Richard Wolter, van Arubaanse afkomst maar sinds drie jaar woonachtig in de Verenigde Staten, heeft dit weekend op het SJJIF wereldkampioenschap Jiu Jitsu drie gouden medailles gewonnen, in drie verschillende gewichtsklassen. Dat schrijft 297 Sports op haar Facebook-pagina. Het evenement, dat doorgaans in Californië wordt gehouden, vond dit jaar wegens de coronapandemie in Texas plaats. Dat Wolter zelf gedurende een jaar lang niet heeft kunnen trainen, ook weer door de pandemie, heeft kennelijk geen invloed gehad op zijn prestaties. Wolters heeft zijn training in mei van dit jaar weer hervat.

Vier winnaars bij off-road triathlon op Arashi

Foto's: 297 Sports

ORANJESTAD — De Guardian Group Off Road Triathlon die gisteren op Arashi werd georganiseerd telde een groot aantal deelnemers en leverde vier winnaars op: Roman Christiaan (links op de foto) won in de categorie Super Sprint Mannen (350 meter zwemmen, zeven kilometer MTB en 2,25 kilometer rennen). Rebecca Jansen (tweede van links) won in de categorie sprint Vrouwen, waarbij alle afstanden tweemaal zo lang waren als bij de Super Sprint. Nathalie Ferrer (derde van links) won in de categorie Super Sprint Vrouwen en Renze Postma (uiterst links) was de grote winnaar van de dag in de categorie Sprint Mannen. Dat schrijft 297 Sports op haar Facebook-pagina. Het was de op één na laatste wedstrijd die dit jaar door mede door de Aruba Triathlon Association (ATA) wordt georganiseerd. De ATA is verheugd over het steeds grotere aantal deelnemers dat dit soort wedstrijden trekt. 21 november vindt het laatste off-road kampioenschap plaats, dit keer een duathlon.

Heeft u een ook bankrekening bij Aruba Bank?

Voeg Uitgeverij Amigoe Aruba aan uw lijst met begunstigden (**Payees List**) en betaal uw abonnement via de **Bill Payment optie!**

Vergeet niet uw **naam** en **adres** in de verplichte velden te vullen!

Directie Amigoe Aruba

Bo fin un cuenta di banco na Aruba Bank?

Agrega Uitgeverij Amigoe Aruba na bo '**Payees List**' y paga bo abonnement cu e opcion di '**Bill Payment**'.

No lubida di yen bo **number** y **adres** den e vakjes cu ta verplicht!

Directie Amigoe Aruba

Do you have an account at Aruba Bank?

Add Uitgeverij Amigoe Aruba to your Payees List and pay your subscription via the Bill Payment option.

Don't forget to fill in your name and adres in the required fields!

Management Amigoe Aruba

Uitgeverij Amigoe Aruba | Bilderdijkstr. 16-3 | Tel: +297 582-4333 | Fax: +297 582-2368 | abonnementaruba@amigoe.com

Overheid creëert webpagina om studenten te helpen

ORANJESTAD — Om studenten die in Nederland willen gaan studeren op weg te helpen, is een speciale webpagina ‘Studia na Hulanda’ op de website van het ministerie van Onderwijs in het leven geroepen. Hierin is met powerpointpresentaties en webinars alle benodigde informatie op een overzichtelijke manier beschikbaar gemaakt. De overheid wil zo voorkomen dat studenten in Nederland aankomen zonder over huisvesting te beschikken, of enig zicht daarop.

Want dat kan nare gevolgen hebben. Zonder woonadres kan een buitenlandse student zich niet inschrijven, en zonder inschrijving krijgt hij of zij geen burgerservicenummer (BSN). En zonder BSN kunnen studenten bij DUO geen studielening aanvragen, krijgen ze geen OV-jaarkaart (waarmee je gratis kan reizen met het openbaar vervoer), kunnen ze geen bankrekening openen, en beschikken ze niet over een

DigiD (‘digitaal ID’ waarmee je allerlei overheidszaken kan regelen). Het Arubahuis heeft onlangs een overleg georganiseerd tussen vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om de problemen van studenten met het verkrijgen van een BSN in Nederland op te lossen. Jaarlijks lopen enkele tientallen Arubaanse stu-

denten in Nederland vast, omdat ze geen BSN hebben. Om dat te verkrijgen, hebben ze zoals gezegd een woonadres nodig en huisvesting is zeer schaars in Nederland. Van de 300 tot 400 Arubaanse studenten die jaarlijks naar Nederland vertrekken, komen er doorgaans enkele tientallen op Schiphol aan zonder zicht op huisvesting.

Vorig jaar bleek dat bij uitzondering geen probleem te zijn, want door de coronapandemie bleven internationale studenten massaal uit Nederland weg en waren er voldoende kamers beschikbaar. Maar inmiddels trekken internationale studenten weer in grote aantallen naar Nederland toe, en is het

voor Arubanen die onvoorbereid in het vliegtuig stappen als vanouds vechten om huisvesting.

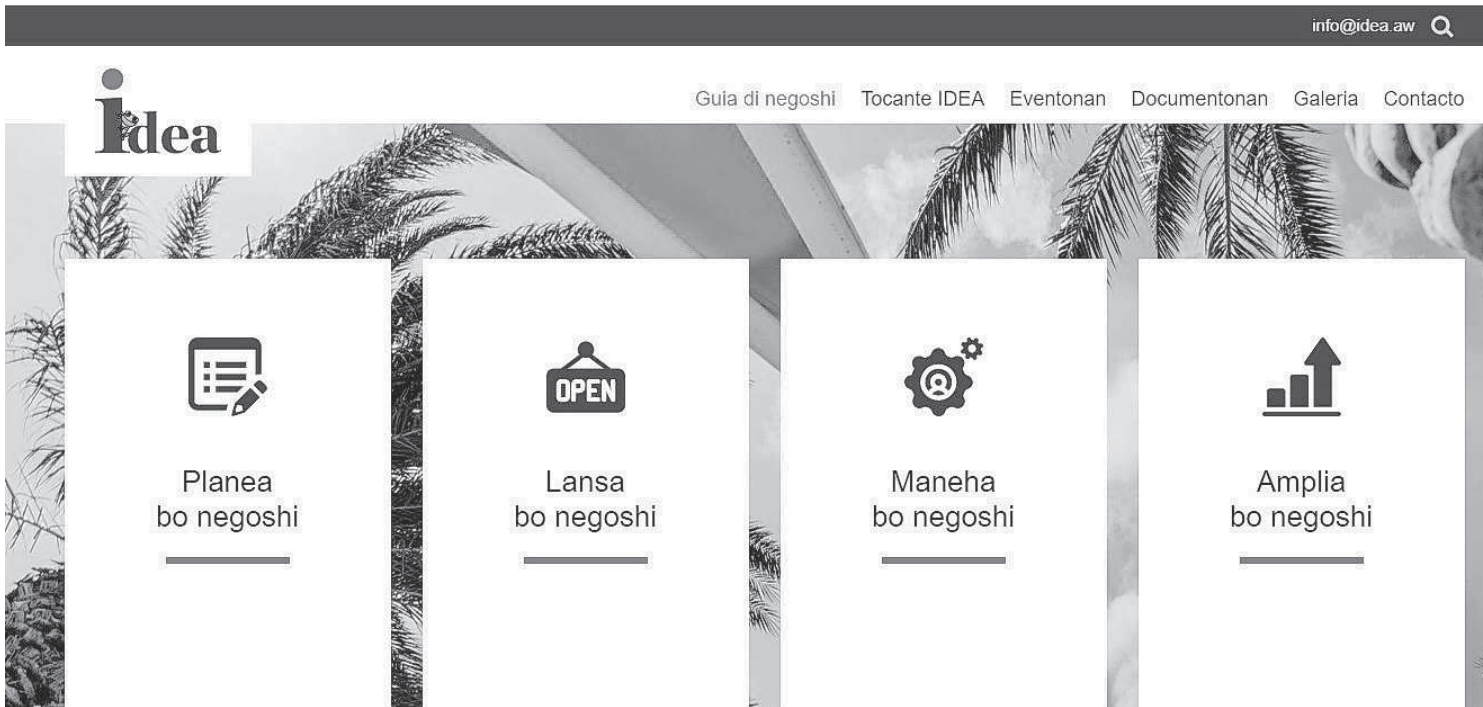
Tijdens het overleg vorige week met het ministerie van BZK is als mogelijke oplossing ter sprake gekomen studenten afkomstig van de eilanden te voorzien van een tijdelijk BSN, zo zegt coördinator Onderwijszaken van het Arubahuis James van de Linden tijdens een gesprek met de *Amigoe*. Maar de besprekingen daarover zijn nog in een dergelijk pril stadium dat hij daar nog niet te veel over wil zeggen. Wel benadrukt Van der Linden het grote belang van de zaken bijtijds te regelen, nog voordat de studenten in Nederland aankomen.

Allerzielen bij parochie Noord

ORANJESTAD — De pastoor van de Santa Anna parochie van Noord en de kerkhofcommissie van Noord nodigen het publiek uit voor een Allerzielen bijeenkomst op 2 november. Deze vindt plaats bij het kerkhof in Noord vanaf 17.45 uur waar men een rozenkrans gaat bidden. Het kerkhof is geopend tot en met 3 november zodat familieleden de graven van hun dierbaren kunnen schoonmaken. Ze kunnen ook terecht in de grafkapel om een kaarsje op te steken voor de overledenen.

Idea lanceert website voor midden- en kleinbedrijf

ORANJESTAD — Bij de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) is afgelopen vrijdag een website gelanceerd voor Iniciativa pa Desaroyo di Empresa Arubano (Idea). Deze is speciaal gericht op het bieden van ondersteunende informatie voor het midden- en kleinbedrijf. Ook de Kamer van Koophandel biedt het project ondersteuning. Bij de lancering was de minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling aanwezig,

Geoffrey Wever (Raiz). Vaak zijn mensen experts in hun vak, maar een bedrijf beginnen is iets heel anders. Zakelijk advies is duur, maar hiermee kunnen we als regering ondernemers een steuntje in de rug bieden, zo stelde de minister.

Op de website kunnen (startende) ondernemers informatie terugvinden, zoals hoe een ondernemingsplan te maken en een bedrijf te lanceren, hoe een bedrijf te managen, de groei te bevorderen en een checklist

te maken voordat men een bedrijf begint. Daarnaast staat er informatie over de

evenementen en workshops die Idea organiseert voor ondernemers.

Schrijversdebuut Milouska Meulens: Geen ‘witte-blonde-blauwe-ogen’ kinderboek

Milouska Meulens.

AMSTERDAM — ‘Elin Sombra’ is het debuut kinderboek van Milouska Meulens. Ze vindt dat het hoog tijd is dat er meer boeken komen waar in kinderen met een kleurtje de hoofdrol spelen, schrijft Sam Jones voor het *Caribisch Netwerk*.

Meulens is bekende Nederlandse televisiepresentator, onder andere van het Jeugdjournaal, Wie is de Mol en Dream School en is op Curaçao geboren. Het boek gaat over de 11-jarige Elin Salvador die haar ouders verliest. Haar vader die oorspronkelijk uit Latijns-Amerika komt, vertrekt plotseling terug naar z’n geboorteland. Haar moeder kan het niet handelen en draait een beetje door en Elin zelf raakt zelfs haar slaapkamer kwijt. Vrienden heeft ze niet maar ondanks alles gaat ze de strijd aan en leert ze nieuwe vrienden kennen.

Bewust zwart meisje
Elin is een meisje van kleur met weelderige haargroei. Meulens koos bewust voor een zwart meisje. “Ik wilde

graag een boek maken voor mensen van kleur dat gemaakt is door mensen van kleur.” Het is natuurlijk gemaakt voor iedereen, haast ze zich te zeggen. Meulens: “Maar het is in ieder geval een boek waar heel veel kinderen die niet een witte, blonde, blauwe ogen achtergrond hebben, zich ook in kunnen herkennen.” Er zijn wel wat prentenboeken met donkere kinderen maar niet veel, weet Joan Windzak, eigenaar van de kinderboeken winkel Edu Culture. Veel waardering heeft ze voor het boek van Elin. Windzak: “Het is een prachtig en spannend boek. Een niet Nederlands aan- doend kinderboek.”

Mooi inkijkje
Volgens Windzak neemt het boek je mee in een ‘rijke ge-

Foto's: Sam Jones Productions

schiedenis van Latijns-Amerika’. Je hebt niet door dat het verhaal zich waarschijnlijk in Nederland afspeelt. “Het taalgebruik is een mengelmoes van verschillende talen bij elkaar”, zegt ze met passie in haar stem. “Je krijgt een mooi inkijkje. Heel mooi gevonden.” De kleurrijke kinderboekenwinkel puilt uit van boeken met kinderen van kleur. Windzak is gespecialiseerd in diverse en inclusieve kinderboeken. Het boek van Meulens krijgt een mooie plek en Windzak hangt een grote poster van Elin bij de ingang. Een uniek boek vindt ze het werk van Meulens: “Er zijn weinig kinderboeken met een zwart meisje als hoofdfiguur”, zegt ze. “Als ze er zijn, dan zijn het vertalingen.”

Je proeft in het boek de Caribisch roots van Meulens. Windzak: “Het zou ook door iemand anders geschreven kunnen zijn maar dan had die persoon wel heel goed onderzoek hebben moeten doen. Ik ben voorstander van own-schrijvers. Mensen die zelf uit de cultuur komen en ook de nuances goed kunnen aanbrengen.”

‘Ze lijkt op m’n zus!’
Zo heeft Meulens een eigen bewerking van Chabelita* het populaire Caribische kinderliedje opgenomen in haar boek. Iets van de schrijver terugvinden in het boek vindt ze belangrijk. Windzak: “Voor kinderen van kleur is het ook heel mooi om een stukje herkenbare eigen cultuur terug te lezen.” Ze maakt het vrijwel

dagelijks mee. Laatst was er een oma met haar kleinzoon in de boekenwinkel. “Oma ik wil dat boek”, zei het jongetje. “Maar dat boek is in het Engels”, wierp oma tegen. Waarop het jongetje reageerde met: “Ja maar ze lijkt op m’n zus!”

Windzak vindt dat het boek over het donkere meisje Elin Sombra, niet een boek dat alleen voor kinderen van kleur is. “Het is een boek voor zwarte en witte kinderen.” Meulens zelf heeft geen missiedrang om witte kinderen te laten beleven hoe kinderen met een kleurtje leven. Windzak vindt dat een prima uitgangspunt. “Ik denk wel dat witte kinderen er iets aan hebben, maar je hoeft het niet op te dringen.”

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	4						7
7					3	5	
9				5			1
			3				
6		7	9	4	2	1	5
					7		
	1			8			4
		8	1				6
3							2

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Bijna 35.000 QR-codes verstrekt

WILLEMSTAD — Amper twee weken na de start van de onlineregistratie voor de Curaçao Health App, zijn bijna 35.000 QR-codes verstrekt. Dit blijkt uit een update van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN).

De corona-app is gelinkt aan het Europese Digitale Covid-19 Certificaat (EU DCC). Nederland heeft deze digitale applicatie gratis ter beschikking gesteld aan de Curaçaose regering ter bestrijding van Covid-19. In dat kader heeft de overheid een lokaal IT-bedrijf in de armen genomen om die digitale applicatie aan te passen aan de Curaçaose situatie. Hiervoor werd ruim een half miljoen gulden begroot; 240.000 voor het projectma-

nagement, 166.000 voor beheers-, onderhouds- en hostingskosten en 115.000 gulden voor personeelskosten. Na de start van de onlineregistratie voor de Curaçao Health App op 11 oktober, werd op 18 oktober de QR-code door de regering ingevoerd als officieel toegangsbewijs bij lokale evenementen van hoog risico zoals feesten, concerten en sportwedstrijden die meer dan honderd bezoekers trekken. Ook mogen burgers de code

gebruiken voor het reizen naar Nederland en andere Europese landen. Een etmaal na de start van de onlineregistratie, werden ruim 4000 QR-codes verstrekt. Bij die gelegenheid verklaarde Sharlon Melfor, secretaris-generaal van GMN, dat de start van de registratie soepel en naar wens was verlopen. Twee weken later meldt Melfor dat bijna 35.000 QR-codes zijn verstrekt.

QR staat voor Quick Response. Het is een automatisch gegenereerd teken bestaande uit een vierkant patroon dat versleutelde informatie van een persoon bevat.

CAP maakt borstvoeding geven en kolven toegankelijker

WILLEMSTAD — Curaçao Airport Partners (CAP) heeft zijn eigen Mamava-pod gelanceerd. Dat is een veilige en comfortabele unit voor moeders die borstvoeding geven en die op bezoek zijn, reizen of werken, om op de luchthaven borstvoeding te geven of te kolven.

Het idee van Mamava-pod werd door oud-parlements lid Elsa Rozendal bij CAP naar voren gebracht. “CAP dankt haar hierbij voor het benaderen van ons met dit initiatief. We zijn verheugd dat het nu is uitgekristalliseerd en direct beschikbaar is voor gebruik.”

De Mamava-pod is een speciaal ontworpen eenheid die wereldwijd op verschillende locaties wordt gebruikt om moeders een privé-, veilige en comfortabele omgeving te bieden om borstvoeding te geven of te kolven wanneer dat nodig is, terwijl ze onderweg zijn. De pod is een ultramoderne compacte zitkubus die alle comfort en veiligheid biedt aan voedende of kolvende moeders. Het binnenoppervlak is van hoge kwaliteit en zorgt voor een gemakkelijke en snelle reiniging. De pod heeft een open roosterplafond voor ventilatie en toe-

Norman Gómez bij de Mamava-pod.

gang tot sprinklers, evenals bewegingsgeactiveerde binnenverlichting en plafondventilatie. Er zijn stopcontacten en USB-poorten om elektrische borstkolven van stroom te voorzien en om het opladen van mobiele apparaten tijdens het gebruik van de pod te vergemakkelijken. Verder is er een spiegel, zijn er banken, is er een opklapbare tafel en een Bluetooth-enabled Smart Lock met 'bezet/leeg' nachtslot om beveiligings- en gebruiksgegevens te verstrekken. “Dit is een belangrijk moment voor ons”, zegt Norman

Gómez, algemeen directeur van CAP. “We zijn er trots op om deze innovatieve accommodatie hier op onze luchthaven te introduceren en alle moeders die onze locatie passeren, als werknemer, passagier of bezoeker, te faciliteren. We helpen nu bij een van de belangrijkste momenten in het leven, namelijk de borstvoedingsperiode van een baby.”

Behoeftte urgenter
De behoefte aan een dergelijke locatie werd wereldwijd steeds urgenter naarmate het bewustzijn over het be-

lang van borstvoeding blijft groeien. Vooral nu, tijdens de aanhoudende pandemie, is het voor moeders nog belangrijker om hun baby's borstvoeding te kunnen geven, zodat die de broodnodige bescherming kunnen krijgen die moedermelk biedt tegen ziekten.

Niet alleen heeft de baby veel baat bij het krijgen van moedermelk; de voordelen om moeders de tijd en ruimte te geven om dit te doen, reiken zelfs zo ver dat er sprake is van productiviteitsverhoging binnen bedrijven. Bij het gebruik van de units, gelegen aan Gate 6, 7 en 8 in de vertrekhal, wordt aan alle gebruikers verzocht de geïnstrueerde richtlijnen te volgen om de pod te allen tijde schoon en gebruiksklaar te houden.

Gómez: “Onze luchthaven viert deze nieuwe trendsetende mijlpaal en we hopen dat andere bedrijven deze ook zullen aannemen, gezien het belang dat dit heeft voor de ontwikkeling van onze toekomstige generaties alsook hoe positief dit niet alleen de dagelijkse activiteiten beïnvloedt vanwege de voordelen, maar de hele gemeenschap op een lange termijn.”

Actieve coronagevallen dalen verder

WILLEMSTAD — Volgens de laatste update van de afdeling Epidemiologie (EPI) telt Curaçao 138 coronagevallen. Elf personen zijn positief getest, terwijl het artsenteam negentien hersteld verklaarde.

Sinds de uitbraak van Covid-19 in maart vorig jaar op Curaçao, zijn 17.072 met het virus besmet geraakt. Tot nu toe zijn als gevolg van deze ziekte 174 sterfgevallen geregistreerd. Er liggen twaalf patiënten in het Curaçao Medical Center, van wie vijf op de afdeling

Intensive Care (ic). Een betreft een besmette persoon uit Bonaire die recentelijk werd overgevlogen naar Curaçao. Daar waar op Curaçao de coronacijfers er goed uit zien, loopt het aantal besmettingen in Nederland op. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meldde tussen gisterochtend en vanochtend 7999 positieve coronatests. Dat is meer dan gisteren toen er (gecorrigeerd) 7416 meldingen binnenkwamen. Het gemiddelde over zeven dagen in Nederland loopt ook verder op. In de afge-

lopen week zijn gemiddeld ruim 6821 besmettingen vastgesteld. Vorige week vrijdag lag het weekgemiddelde nog op 6488 per dag. In Amsterdam werd het afgelopen etmaal het coronavirus vastgesteld bij 327 inwoners. Den Haag registreerde 219 positieve tests en Rotterdam 205. In Utrecht waren 180 meldingen en in Ede 112. Het aantal sterfgevallen steeg, net als vrijdag, met dertien. Dit is vergelijkbaar met de vorige dagen. Dat hun overlijden nu is gemeld, wil niet zeggen dat ze de afgelopen dag zijn gestorven.

Amerikanen uitgesloten door DCC QR-code

WILLEMSTAD — Amerikaanse toeristen en niet-Europese vakantiegangers kunnen vooralsnog niet naar een feest bij een lokale strandclub, zegt secretaris-generaal Sharlon Melfor van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). Hun digitale vaccinatiebewijs wordt namelijk niet erkend door de DCC QR-code, die op Curaçao als officieel toegangsbewijs fungeert.

Sinds 18 oktober geldt op Curaçao de QR-code van het Europese Digitaal Covid-19 Certificaat (DCC), als toegangsbewijs bij evenementen van hoog risico, maar deze erkent het digitale vac-

cinatiebewijs van toeristen uit de VS en andere niet-Europese landen niet. Melfor bevestigde desgevraagd aan de Amigoe dat onder anderen toeristen uit de VS tijdens hun verblijf

inderdaad grote activiteiten op Curaçao niet kunnen bezoeken. Hij voegde toe dat er hard gewerkt wordt aan een oplossing.

In dat kader is GMN continu in contact met stakeholders, vooral die actief zijn in de horeca. Er wordt gezocht naar alternatieven nu een groep vakantiegangers mogelijk in hun hotelkamer moeten blijven, doordat de lokale app hun QR-code niet kan verifiëren.

‘Dialysecentrum Advent Damacor draait met de nodige vergunningen’

WILLEMSTAD — Het Advent Ziekenhuis te Damacor beschikt over de nodige vergunning voor opening van het dialysecentrum, waarbij in mei – voorafgaand aan de opening daarvan – de Inspectie Volksgezondheid de voorgenomen protocollen en de apparatuur beoordeeld heeft op de geldende kwaliteitseisen en de start heeft goedgekeurd. Het Advent heeft een vergunning om een dialysecentrum te bouwen, aldus de toelichting van Sirving Keli van de Inspectie Volksgezondheid.

Hij bevestigt dat het dialysecentrum in gebruik is genomen, aan de Kinikiniweg gevestigd is en er met zes dialysetoelen, zes patiënten tegelijkertijd behandeld kunnen worden. Keli benadrukte afgelopen week het belang van de aanwezigheid van voldoende dialysemogelijkheden op het eiland, als volgt: “We kunnen nu met deze dialysemogelijkheden die we hebben, spreken van een ‘comfortabel’ aantal dialysetoelen op het eiland. Dat is nu, maar het probleem is ernstig aangezien er jaarlijks sprake is van ongeveer 10 procent toename aan patiënten die dialyse behoeven. De ontwikkeling, een verergering van diabetesklachten met als gevolg schade aan organen en bloedvaten, neemt vaak tien tot twintig jaar in beslag voordat een patiënt daadwerkelijk aan de dialyse moet. Aangezien wij als land als tweede worden aangemerkt qua ernst van dit probleem, is de verwachting dat dit in de toekomst een grote uitdaging zal worden.” De inspecteur reageert te-

vens op uitspraken van Damacor-bewoonster, omwonende van het ziekenhuis, Deanora Advokaat-Pestana tegenover deze krant, zoals vrijdag gepubliceerd in het verhaal ‘Advent biedt zonder hindervergunning dialyse aan’. Keli stelt voorop dat de inspectie niet over vergunninguitgifte gaat, maar wel over toetsing daarvan. Op de vraag of hij zich kan herinneren in het verleden een gesprek met de Damacor-bewoonster te hebben gehad, antwoorde hij: “Ik kan me inderdaad herinneren dat ik een gesprek heb gehad met mevrouw Advokaat-Pestana en een paar andere bewoners van Damacor. Omdat het een poos terug is, kan ik me de exacte details van dit gesprek niet meer herinneren. maar ik weet wel dat dit gesprek niet over het dialysecentrum ging; het ging over een andere vergunning. De achtergrond van mevrouw is dat zij bezig is met een procedure tegen het Advent Ziekenhuis in Damacor en meent dat dit

De Kinikiniweg 10.

zelfs geen bestaansrecht zou hebben. Dit zijn zaken die buiten ons vallen. Binnen de functie die ik toen had, heb ik mevrouw doorverwezen naar de instanties waar zij daarmee wel terecht kon.” Advokaat-Pestana geeft ten aanzien van dit gesprek met de inspecteur over onder meer de vergunning voor zorginstellingen aan, dat het Advent in 2015 middels een ministeriële beschikking (MB) door toenmalig

minister van Gezondheid Ben Whiteman, onder voorwaarde verstrekt kreeg. De voorwaarde was dat er een samenwerking met het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) tot stand zou komen om tot een ‘uniform kwaliteitssysteem’ en ‘Veiligheid Managementsysteem’ te komen. Bij in gebreke blijven na een periode van drie maanden na verstrekking van de vergunning, kon deze worden ingetrokken.

Volgens de bewoonster was er destijds geen sprake van een samenwerking. Ook haalde zij het volgende aan: “Onder meer door deze uitblijvende samenwerking met het Sehos, kreeg Advent zelfs een aanwijzing en mocht het dialysecentrum niet openen. De aanwijzing was destijds opgelegd door de Inspectie Volksgezondheid.” Inspecteur Keli desgevraagd hierover: “Er is aanwijzing voor dat er nu voldoende

samenwerking is met het Curaçao Medical Center (CMC).” Het archief van de Amigoe wijst uit dat in 2017 het Advent door toenmalig Inspecteur-Generaal van de Inspectie voor de Volksgezondheid, Jan Huurman, een aanwijzing kreeg waardoor het dialysecentrum niet geopend mocht worden. In een update zou Huurman vervolgens in mei 2018 tegenover de Amigoe het volgende verklaren: “Over deze kwestie

heeft het Advent vanaf de aanwijzing geen verdere afstemming gezocht. Een van de voorwaarden is dat het Advent een dialysecentrum slechts binnen een samenwerkingsverband met het Sehos zou mogen runnen. De internisten en nefrologen (nierspecialisten), die nu vanuit het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) werken, hebben reeds aangegeven uit efficiëntie- en kwaliteitsoverwegingen geen medewerking hieraan te zullen verlenen.” Desgevraagd over de aanwijzing, hoe dit strookt, nu, met de opening van het dialysecentrum en hoe de aanwijzing destijds te verklaren is, antwoordt inspecteur Keli: “Daar kan ik geen verklaring voor geven. De situatie heeft zich toen voorgedaan dat, buiten de normale gang van zaken om waarbij de inspectie pas na toetsing of men wel of niet aan de eisen voldoet tot sluiting over kan gaan, het dialysecentrum bij voorbaat een verbod kreeg om open te gaan.” Over het ontbreken van een hindervergunning en de hinder voor de omgeving waar de bewoonster drukte en onvoldoende parkeergelegenheid aanhaalde, zegt Keli tot slot dat er op Curaçao sprake is ‘van veel bedrijven/instellingen die vandaag de dag nog niet over een hindervergunning beschikken’ en dat dit apart gezien moet worden.

Weer gaten in de weg

PHILIPSBURG — *Het wegdek van Welfare Road in Cole Bay, nabij de Green Market (voormalige Daily Extra) supermarkt, is opnieuw zo verzwakt dat er verschillende kuilen zijn ontstaan, waardoor het verkeer in gevaar komt. Door de regenval van de afgelopen maand is de kwaliteit van het wegdek in recordtijd verslechterd. Slechts een paar weken geleden werden gaten in dit deel van Welfare Road door wegwerkers opgevuld. Overstromend water, mede als gevolg van niet-schoongemaakte rooien, heeft de weg tot een doorn in het oog gemaakt waarvoor nietsvermoedende automobilisten en fietsers moeten worden gewaarschuwd. Op deze drukke plek stoppen ook bussen en gebruiken voetgangers het zebrapad.*

Landsrecherche arresteert 2 politieagenten Sint Maarten

PHILIPSBURG — Twee agenten van het Korps Politie Sint Maarten (KPSM) zijn door de Landsrecherche gearresteerd op strafrechtelijke gronden. De eerste arrestatie vond plaats op zaterdag en de tweede agent werd op gisteren gearresteerd.

Beide agenten werden na hun arrestatie geschorst door het KPSM. Het zou gaan om een vrouwelijke politieagent en een mannelijke sergeant. KPSM heeft niet bekendgemaakt van welke strafbare feiten de personen zijn beschuldigd. Dit onderzoek is gestart naar aanleiding van een officiële klacht bij de politie. Het KPSM is een eerste onderzoek gestart naar de klacht. Uit de voorlo-

pige bevindingen concluderen de onderzoekers dat er aanwijzingen zijn dat er politiemensen bij betrokken kunnen zijn. Er werd besloten om de situatie te beoordelen en na overleg met het parket werd de zaak overgedragen aan de Landsrecherche. Volgens de directie van het KPSM zijn de organisatiestructuur en processen van de politie voldoende in staat misstanden door haar leden te signaleren en de nodige stappen te ondernemen om

het vertrouwen van de gemeenschap op te bouwen en te behouden. De Nederlands-Antilliaanse Politiebond NAPB is op de hoogte van de arrestatie. “Als vakbond controleren we of het juiste proces wordt gevolgd”, zegt NAPB-voorzitter Rogerrel Mauricia. Het politiekorps van Sint Maarten vindt de arrestaties betreurenswaardig en zet zich in voor de rechtsgang, aldus de directie van het KPSM. “Dit incident mag de goede reputatie van die KPSM-agenten die de gemeenschap van Sint Maarten blijven beschermen en dienen niet aantasten.”

Julieta wint Publieksprijs

WILLEMSTAD — De korte documentaire ‘Julieta & de schildpadden in de plastic soep’ heeft de Publieksprijs in deze categorie gewonnen op het Cinekid Filmfestival. Kinderen in heel Nederland verkozen ‘Julieta’ tot beste korte documentaire voor de bovenbouw. De film werd vorig jaar op Curaçao opgenomen voor de Evangelische Omroep. Het camerawerk is van Hester Jonkhout.

Julieta zet zich op Curaçao in om schildpadden in nood te redden en hun leefomgeving te verbeteren.

en toekomst kunt creëren is een moeilijke opgave.

Climate Clips
De regisseur heeft over de wereldwijde vervuiling door plastic ook Climate Clips laten opnemen. Daarin vertellen kinderen uit vijftig landen over de hele wereld over de problematiek in eigen omgeving en hun zorgen voor de toekomst van de planeet aarde. Ook Curaçao is opgenomen in de bijna 100 Climate Clips,

die nu zijn samengebracht op een interactieve website. De online lancering van de website www.climateclips.com, vindt plaats op zaterdag 13 november, tijdens de Youth Future Conference die dan plaatsvindt. Rond die datum vindt in Glasgow, Schotland ook de Climate Change Conference (COP26) plaats met wereldleiders. Het is de bedoeling dat de website Climate Clips ook aan hen wordt vertoond.

Cinekid

Cinekid brengt kinderen in aanraking met het rijkste aanbod van filmproducties. Cinekid wil verwonderen, vermaken, verbinden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen tot zelfstandige, bewuste en weldenkende wereldburgers. Om dit te bereiken presenteert, produceert, leert en communiceert Cinekid met, door en over film en bewegend beeld in een taal die kinderen bereikt. Maar ook is Cinekid hét platform gericht op (internationale) kinderfilmproducties om daarmee het aanbod en de kwaliteit van de filmproducties te vergroten en de industrie te verbinden.

Bonaire boekt voortgang op het gebied van financieel beheer

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege dient een begrotingsoverschot aan het einde van het jaar te voorkomen en de Eilandsraad zou in haar kaderstellende rol wat meer daadkracht mogen tonen. Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) heeft dit in de gesprekken met het Bestuurscollege en Eilandsraad aangegeven, zo laat het college in een persbericht weten.

Als gevolg van de coronacrisis was het toerisme gedurende het eerste halfjaar van 2021 minder dan in 2019. Dit had tot gevolg dat de eilandelijke inkomsten 1,7 miljoen dollar lager uitvielen dan begroot. Desondanks realiseerde het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) tot en met het tweede kwartaal een begrotingsoverschot, veroorzaakt door een onderbesteding van beschikbare middelen uit de begroting.

Het Cft vroeg het Bestuurscollege nogmaals om ervoor te zorgen dat de door de Eilandsraad vastgestelde begroting wordt uitgevoerd, waarmee een begrotingsoverschot aan het einde van het jaar zo veel als mogelijk wordt voorkomen. Het Bestuurscollege gaf aan alles in het werk te stellen om het begrotingsoverschot te minimaliseren.

Financieel beheer

Bonaire boekt voortgang op het gebied van financieel beheer. De accountant kwam bij de jaarrekening van 2020 tot een oordeelonthouding en constateerde iets minder tekortkomingen als bij de jaarrekening 2019. Het Cft constateert voortgang inzake de prioritaire punten uit de

brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 22 juni. Het Bestuurscollege heeft inzicht gegeven in het proces en de status van het verbetertraject. Hierdoor heeft het Cft een indruk gekregen dat er verbeteringen te zien zullen zijn in de controle over de jaarrekening 2021. Het Cft gaat ervan uit dat Bonaire met de invulling van belangrijke functies – de directeur Bedrijfsvoering en Ondersteuning, de hoofd financiën en de concern-controller – de belangrijke stappen zet om het financieel beheer verder te versterken.

Beleidsbegroting

Het OLB heeft in de ontwerpbegroting 2022 voor het eerst een beleidsbegroting opgesteld die aansluit bij de beleidsvoornemens uit het bestuursprogramma. Het Cft gaf in het advies bij de begroting aan dat dit een stap in de goede richting is, maar dat de ontwerpbegroting nog in onvoldoende mate aan de criteria van de wet FinBES en de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) BES voldoet. Het Bestuurscollege is momenteel bezig met de uitwerking van de aanbevelingen uit het advies van het Cft, waaronder het opstellen

Cft-voorzitter Raymond Gradus

van een nota ‘risicomanagement en weerstandvermogen’ die in kaart brengt welk deel van de algemene reserve zich leent om ingezet te worden voor beleidsvoornemens.

Kwijtscheldingsbeleid en grondbeleid

In het advies bij de ontwerp-begroting 2022 gaf het Cft aan ervan uit te gaan dat het kwijtscheldingsbeleid en het grondbeleid vóór 15 november 2021 zijn vastgesteld, zodat de vastgestelde begroting 2022 voldoet aan artikel 14 van de BBV BES. Bij het uitblijven van de vaststelling van het kwijtscheldingsbeleid en het grondbeleid door de Eilandsraad voldoet het OLB niet aan haar wet-

telijke verantwoordelijkheid voortvloeiende uit de BBV BES.

Gesprek airport

In gesprek met de Bonaire International Airport (BIA) heeft het Cft kennisgenomen van de strategische groeiplannen. Met deze plannen wil BIA gaan voorzien in de verwachte groei van het toerisme en ontwikkeling van Bonaire voor komende jaren en de voorzieningen van de luchthaven kwalitatief verbeteren.

Het Cft bracht op 26 oktober een bezoek aan Bonaire en voerde gesprekken met het Bestuurscollege, de Eilandsraad en Bonaire International Airport.

De wereldwijde welvaart is nog nooit zo groot geweest

BRUSSEL — Globaal genomen is de welvaart de voorbije decennia gestegen. Maar die groei ging wel ten koste van natuurlijk kapitaal en heeft de ongelijkheid vergroot. Ecologische en maatschappelijke afbraak vormt een gevaar voor de welvaart van de toekomst, zegt de Wereldbank in een artikel van persdienst IPS.

In het rapport The Changing Wealth of Nations monitort de Wereldbank de welvaart van 146 landen tussen 1995 en 2018. Naast traditionele economische indicatoren zoals het bruto binnenlands product houdt het ook rekening met menselijk en natuurlijk kapitaal zoals bossen, biodiversiteit en mineralen. Voor het eerst werd ook naar het zogeheten ‘blauw natuurlijk kapitaal’ gekeken, zoals mangroven en bevissing in de oceaan.

Omdat economische groei vaak ten koste van de natuur gaat, en dus van de toekomstige welvaart, levert deze methode een veel completer beeld op van het succes en potentieel van een land, beargumenteert de Wereldbank, ‘s werelds grootste instituut voor ontwikkelingssamenwerking.

Groei ten koste van natuur

Volgens het rapport is de globale welvaart aanzienlijk gestegen sinds de jaren 1990. Vooral de middeninkomenslanden vinden aansluitingen bij de rijkere landen. Maar die stijgende welvaart gaat duidelijk gepaard met de neergang van het natuurlijk kapitaal van sommige landen. Zo zagen lage- en middeninkomenslanden hun bosareaal per hoofd van de bevolking met 8 procent dalen tussen 1995 en 2018. De waarde van de wereldwijde visbestanden is in diezelfde

Foto: Shutterstock

Het langverwachte rapport van de Wereldbank over welvaart van landen, met inbegrip van indicatoren natuurlijk kapitaal, zoals bos, biodiversiteit en mineralen.

periode gekelderde met 83 procent, als gevolg van overbevissing en vervuiling.

Uit het onderzoek blijkt bovendien dat landen die meer afhankelijk zijn van natuurlijke hulpbronnen een daling van de welvaart rapporteerden, als gevolg van de achteruitgang van die natuurlijke rijkdom. Het gaat dan over bijvoorbeeld soortensterfte of bodemverarming.

“Meer dan een derde van de lage-inkomenslanden zag de welvaart per hoofd van de bevolking afnemen. Landen met afnemende welvaart hebben ook de neiging om hun basis van hernieuwbare natuurlijke activa (bossen, akkerland en oceanen, red.) verder te degraderen”, staat te lezen in het rapport.

Voor lage-inkomenslanden betekent hernieuwbaar natuurlijk kapitaal 23 procent van hun welvaart. Een goed beheer daarvan is dus essentieel voor hun toekomstige welvaart.

Natuurlijke rijkdom opwaarderen

“Het is cruciaal dat hernieuwbaar natuurlijk kapi-

de ongeziene welvaartscreatie niet gelijk loopt. Waar de midden- en hoge-inkomenslanden een steeds groter stuk van de taart opeisen, blijft het aandeel van lage-inkomenslanden in de wereldwijde welvaart minder dan 1 procent. Deze landen, goed voor 8 procent van de wereldbevolking, trappelen al decennialang ter plaatse.

De onderzoekers raden aan dat beleidsmaker maatregelen nemen om welvaart correct weer te geven. Volgens de Wereldbank zijn het vooral de markten die zorgen voor die waardering. Ecosysteemdiensten zoals hernieuwbare energie, water en CO2-opslag worden vooralsnog niet opgenomen bij het meten van de eigen welvaart.

“Ons rapport levert de gegevens en inzichten om overheden te helpen met een juiste prijszetting en beleidsvorming voor duurzame ontwikkeling”, besluit Karin Kemper, directeur Milieu bij de Wereldbank.

Het rapport klaagt aan dat productie die schade toebrengt aan het milieu – denk maar aan schaliegas – vaak overgewaardeerd wordt door markten, omdat hun impact op de vervuiling en klimaatopwarming niet in rekening wordt gebracht. Tegelijkertijd worden levensnoodzakelijke sociale en natuurlijke rijkdommen net ondergewaardeerd.

Zaken die moeilijker in cijfers of euro’s te vertalen zijn, zoals onderwijs en biodiversiteit, verschijnen niet op de economische balans en worden volgens de Wereldbank door beleidsmakers dan ook minder waarde toegevoegd. Terwijl het net die zaken zijn die de kiem vormen voor de welvaart van de toekomst.

Groeiende ongelijkheid
Uit het rapport blijkt ook dat

Voor alle
vragen en
verzoeken om
informatie, bel
naar 582-4333

Amigoe
di Aruba

Euro

Hoger

AMSTERDAM — Staalconcern ArcelorMittal behoorde vandaag tot de sterkste stijgers op de Amsterdamse beurs. Beleggers reageerden positief op het nieuws dat de Verenigde Staten en de Europese Unie hun conflict over importheffingen op staal en aluminium hebben bijgelegd.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde in de ochtendhandel 0,5 procent hoger op 814,69 punten. De MidKap klom 0,8 procent tot 1061,92 punten. Parijs en Londen wonnen tot 0,9 procent. De DAX in Frankfurt steeg 0,8 procent.

ArcelorMittal won 1,7 procent in de AEX. Nu de staalruzie tussen de VS en de EU is opgelost, willen de twee mogendheden de rest van de wereld aansporen om schoner staal te produceren. Signify toonde herstel en was de sterkste stijger bij de hoofdfondsen, met een plus van dik 2 procent.

De euro was 1,1565 dollar waard, tegen 1,1555 dollar op vrijdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie daalde 0,5 procent tot 83,13 dollar. Brentolie kostte 0,3 procent minder op 83,48 dollar per vat.

Tokio

Forse winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag met een forse winst begonnen aan de maand november. De overwinning van de Liberaal-Democratische Partij (LDP) van premier Fumio Kishida, die gisteren bij de parlementsverkiezingen in Japan haar meerderheid in het lagerhuis wist te behouden, wakkerde de hoop aan op meer steunmaatregelen van de Japanse overheid voor de op twee na grootste economie ter wereld. De verkiezingen vormden een belangrijke test voor Kishida, die pas sinds begin oktober leider van de LDP en premier van het land is.

De Japanse hoofdindex, de Nikkei 225, eindigde uiteindelijk met een plus van 2,6 procent op 29.647,08 punten en bereikte het hoogste niveau sinds eind september.

De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds een fractie hoger na gemengde cijfers over de Chinese industrie. De Hang Seng-index in Hongkong daalde 1 procent door koersverliezen van de grote Chinese technologiebedrijven. De Kospi in Seoul won 0,5 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney steeg 0,6 procent.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst begonnen aan de nieuwe handelsmaand november, waarbij de leidende Dow-Jonesindex kortstondig boven de 36.000 punten ging. De Dow stond kort na aanvang 0,5 procent hoger op 35.979 punten. De brede S&P 500 klom 0,2 procent tot 4613 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq steeg 0,1 procent tot 15.512 punten. Daarmee werden nieuwe records behaald door de hoofdgraadmeters op Wall Street. De Fed begint morgen aan zijn tweedaagse beleidsvergadering. Naar verwachting gaat de Amerikaanse koepel van centrale banken een begin bekendmaken van de afbouw van zijn coronasteunmaatregelen voor de economie. Het banenrapport wordt vrijdag gepubliceerd.

Het aandeel Harley-Davidson ging ruim 8 procent vooruit. Door de deal tussen de VS en de EU hoeft het bedrijf geen hoge tarieven te betalen bij de export van motorfietsen naar de Europese markt. De EU schrapte ook strafheffingen op Amerikaanse whiskey. Brown-Forman, het moederbedrijf van Jack Daniel's, won 3,5 procent aan waarde.

Na staalruzie wijzen VS en EU andere landen op schoner metaal

ROME — Nu de staalruzie tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie is bijgelegd, willen de twee mogendheden de rest van de wereld aansporen om schoner staal te produceren. Tijdens de top van de G20 in Rome legden de EU en de VS hun conflict over importheffingen op staal en aluminium bij, waarmee volgens de Amerikaanse president Joe Biden ‘een nieuw tijdperk’ aanbreekt van internationale samenwerking. Daarin willen ze onder andere barrières opwerpen voor staal van fabrikanten die niets doen tegen hun CO2-uitstoot.

Onder de voormalige Amerikaanse president Donald Trump voerden de VS importheffingen op staal en aluminium in van respectievelijk 25 en 10 procent. Die tarieven golden ook voor Europees

staal, waarop Brussel als tegenmaatregel heffingen invoerde op Amerikaanse producten.

Ursula von der Leyen, de voorzitter van de Europese Commissie, kondigde gisteren samen met Biden de overeenkomst aan die het handelconflict beëindigt. De heffingen van Trump blijven nog deels intact, maar gelden niet meer voor een bepaalde hoeveelheid staal en aluminium die EU-landen naar de VS exporteren. De EU hanteerde importheffingen op Amerikaanse goederen als spijkerbroeken en motorfietsen. Die worden twee jaar opgeschort om in de tussentijd tot een mondiaal akkoord te komen dat een eind moet maken aan de Amerikaanse heffingen.

Dumpprijzen

In diezelfde periode willen de EU en de VS ook iets doen aan staal en alu-

minium dat tegen dumpprijzen op hun markten terechtkomt. Met name China wordt er vaak van beticht de eigen staalindustrie met staatssteun een handje te helpen in de concurrentieslag met andere landen. Dat goedkope staal komt bovendien vaak uit erg vervuilende fabrieken. Dankzij het trans-Atlantische akkoord kan dat probleem beter worden aangepakt, zo is de hoop van Biden.

De nieuwe deal tussen de VS en de EU bevat afspraken die moeten voorkomen dat staal uit China via Europese landen alsnog de Amerikaanse markt bereikt zonder betaling van importheffingen, melden bronnen aan persbureau Bloomberg. Ook is afgesproken om schonere productiemethoden voor staal en aluminium sterker te stimuleren.

Chips en chemie geven Zuid-Koreaanse export een boost

SEOUL — De Zuid-Koreaanse export is in oktober met bijna een kwart gestegen ten opzichte van dezelfde maand een jaar eerder. Vooral de uitvoer van chips en chemieproducten zorgden voor de toename, zo meldt het Zuid-Koreaanse ministerie van Handel. Evengoed was de exportplus minder sterk dan verwacht, wat aantoont dat de problemen in de leveringsketen zijn weerslag hebben gehad op de cijfers.

Het was voor Zuid-Korea de twaalfde maand op rij dat de export steeg. De export van chips steeg in oktober met bijna 29 procent op jaarbasis.

Het land is een van de belangrijkste handelspartners van Nederland in Azië. Door het handelsverdrag tussen de Europese Unie en Zuid-Korea is de handel tussen Nederland en het Aziatische land de laatste jaren opgebloeid. Vorig jaar werd door Nederland voor 4,1 miljard euro aan goederen uit Zuid-Korea ingevoerd.

Importstijging

Tegenover de exportgroei van Zuid-Korea stond een importstijging van bijna 38 procent. Ook voor Nederland is Zuid-Korea een belangrijk afzetland. In coronajaar 2020 ging het om 6,5 miljard euro aan totale uitvoer.

Dan gaat het met name om gespecialiseerde machines, elektrische apparaten en instrumenten die in de wetenschap worden gebruikt. Vanuit Zuid-Korea worden met name auto's, elektrische apparaten en farmaceutische producten naar Nederland verscheept.

Het optimisme dat uit het handelsrapport van het Koreaanse ministerie sprak, werd deels tenietgedaan door een apart rapport van marktonderzoeker IHS Markit. Daaruit bleek dat de verwerkende industrie in oktober nauwelijks was gegroeid ten opzichte van een maand eerder. Volgens kenners heeft dat te maken met de aanhoudende problemen in de leveringsketen en grondstoftekorten.

OPEC+ lijkt olieproductie niet nog sterker op te voeren

KOEWEIT — Oliekartel OPEC en zijn bondgenoten, waaronder Rusland, lijken niet van plan te zijn de olieproductie nog sterker te gaan verhogen ondanks druk van grote landen om meer op te pompen om zo de hoge prijzen tegen te gaan. OPEC-leden Koeweit, Irak en Angola hebben gezegd vast te willen houden aan de geleidelijke maandelijkse productieverhoging met 400.000 vaten per dag.

De OPEC+, zoals de alliantie wordt genoemd, gaat later deze week vergaderen over de productie. Grote landen als de Verenigde Staten, Japan, India en China zouden graag zien dat de productie sterker wordt

verhoogd nu de olieprijsen de hoogste niveaus in jaren hebben bereikt vanwege de grote vraag. De Amerikaanse president Joe Biden uitte afgelopen weekeinde op de G20-top in Rome nog kritiek op Saudi-Arabië en Rusland omdat zij niet voldoende zouden doen aan de productie, maar wilde verder niet zeggen welke stappen Washington zou kunnen zetten als de OPEC+ inderdaad voet bij stuk houdt. De olieminister van Koeweit verklaarde dat met het huidige tempo van productieverhogingen door de OPEC+ er voldoende aanbod is om de oliemarkt in balans te brengen. Saudi-Arabië, het belangrijkste lid van de OPEC, zei het belangrijk te vinden dat energie betaalbaar blijft.

Inkomsten gokparadijs Macau hard omlaag door coronapandemie

MACAU — De inkomsten van het Aziatische gokparadijs Macau zijn vorige maand hard gedaald vanwege de reisbeperkingen tegen de coronapandemie. De Chinese overheid zou verder de regelgeving voor casino-bedrijven in Macau willen gaan verscherpen.

De gokinkomsten van de Chinese autonome regio kelderden op jaarbasis met 40 procent tot omgerekend 472 miljoen euro. Ten opzichte van 2019, dus voor de pandemie, gaat het om een daling met 83 procent. Het is daarmee de slechtste maand van dit jaar voor de gokindustrie in de voormalige Portugese

kolonie. Vorig jaar kreeg de goksector in Macau ook al rake klappen door de coronacrisis. Vanwege coronabesmettingen in Macau moesten mensen in quarantaine bij aankomst in het Chinese vasteland. Door die reisbeperkingen nam het aantal bezoekers aan het schiereiland sterk af.

China heeft plannen om Macau onder strikter toezicht te plaatsen. Mogelijk worden daarbij regels rond de verdeling van winsten aangescherpt en sterker gecontroleerd. Op de beurs zorgde dit voor sterke koersdalingen voor gokbedrijven als Wynn Macau en Sands China.

Stroomtekorten en coronaregels zetten rem op economie China

BEIJING — De Chinese economische groei heeft in oktober zwakke plekken laten zien. De bedrijvigheid in de industrie nam af door tekorten aan elektriciteit en forse prijsstijgingen voor andere energiebronnen als kolen, olie en gas. Andere sectoren groeiden wel, maar door streng coronabeleid in een trager tempo dan voorheen.

De afzwakking komt naar voren uit een graadmeter die het Chinese nationale statistiekbureau iedere maand publiceert. De zogeheten inkoopmanagersindex voor de industrie zakte tot een stand van 49,2. Ieder cijfer onder de 50 wijst op krimp, daarboven op groei.

China, 's werelds op één na grootste economie, kampt met een tekort aan elektriciteit. Na de klap van de coronapandemie zette het economisch herstel snel in, waardoor ineens veel vraag was naar grondstoffen als

kolen en olie en de prijzen hard stegen. Elektriciteitscentrales in de Volksrepubliek kregen daardoor problemen omdat de prijzen die ze voor hun stroom krijgen vaak gereguleerd zijn, wat ze verlieslatend maakt bij hogere kosten.

Niet alleen de industrie staat onder druk. De index voor de dienstensector en bouw daalde tot een stand van 52,4 punten. Dat wijst nog wel op groei, maar minder dan in september. China hanteert strenge coronaregels om een opleving van Covid-19 te voorkomen en dat remt de bestedingen van consumenten. Zo zijn reizen en evenementen nog altijd aan banden gelegd. Veel Chinezen vierden de Nationale dag van de Volksrepubliek, die eigenlijk zeven dagen duurt, voornamelijk thuis. Ook zorgt de schulden crisis bij vastgoedconcern China Evergrande Group voor problemen op de vastgoedmarkt, waar de huizenprijzen beginnen te dalen.

Winst 's werelds grootste olieproducent ruim verdubbeld

RIYAD — De grootste producent ter wereld van ruwe aardolie, Saudi Aramco, heeft zijn winst in het derde kwartaal meer dan verdubbeld. Energieprijzen stegen dankzij het economisch herstel van de coronacrisis hard en dat leverde het Saudische staatsbedrijf een winst van omgerekend 26,3 miljard euro op.

Een jaar eerder ging er nog een winst van 44,2 miljard riyal, omgerekend 10,2 miljard euro, de boeken in. Vorig jaar zette de coronapandemie de olieprijsen nog zwaar onder druk, doordat er minder gereisd werd en de industrie minder hard draaide. Nu is er juist weer veel vraag naar energie en kampen veel bedrijven en landen met fors hogere prijzen voor olie, gas en elektriciteit.

Niet alleen de prijsstijgingen leverden Saudi Aramco een hogere winst

op. Het oliebedrijf voerde de productie op nadat landen van oliekartel OPEC akkoord waren gegaan met een geleidelijke verhoging van de productiequota. Tussen juli en september pompte Saudi Aramco gemiddeld 9,6 miljoen vaten per dag op. In de drie voorgaande maanden was de dagelijkse productie nog 8,5 miljoen vaten.

Afschalen productie

Fossiele brandstoffen zijn een grote bron van broeikasgassen die

klimaatverandering veroorzaken, maar Saudi Aramco is voorlopig nog niet van plan de productie af te schalen. Het bedrijf, dat voor 98 procent in handen is van Saudi-Arabië, heeft als doel in 2027 dagelijks het equivalent van 13 miljoen vaten olie uit de grond te halen.

Saudi Aramco betaalt over het derde kwartaal een dividend van bijna ruim 16,2 miljard euro. Die winstuitkeringen, die over het hele jaar waarschijnlijk uitkomen op bijna 65 miljard euro, zijn een belangrijke financieringsbron voor de Saudische regering. Die probeert daarmee het begrotingstekort te dichten dat vorig jaar sterk toenam door de gekelderde olieprijsen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
1-Nov				1-Nov			
DOW JONES	35.856.73	0.10%		AEX	811.54	0.08%	
S&P 500 INDEX	4.604.64	-0.02%		ARCELOMITTAL	29.86	1.81%	
NASDAQ	15.553.09	0.35%		AGEON NV	4.41	0.46%	
AMAZON.COM INC	3.339.77	-0.97%		KONINKLUKE AHOL	28.44	1.10%	
APPLE INC	148.83	-0.65%		AKZO NOBEL	100.10	0.68%	
BAIDU INC-SP ADR	169.52	4.49%		ASML HOLDING NV	694.90	-0.80%	
BERKSHIRE HATH-B	286.07	-0.33%		DSM (KONIN)	187.90	-0.61%	
BOEING CO/THE	211.72	2.27%		HAL TRUST	152.20	0.79%	
CITIGROUP INC	69.39	0.33%		HEINEKEN NV	96.54	0.75%	
COCA-COLA CO	56.17	0.16%		ING GROEP NV	13.42	2.26%	
COSTCO WHOLESALE	488.76	-0.57%		KPN (KONIN) NV	2.64	1.93%	
WALT DISNEY CO	170.03	0.57%		KONINKLUKE PHIL	40.89	0.41%	
3D SYSTEMS CORP	30.74	9.16%		RANDSTAD NV	63.12	1.48%	
EBAY INC	76.20	-0.68%		ROYAL DUTCH SH-A	19.99	0.12%	
META PLATFORMS I	331.80	2.54%		TOMTOM NV	7.38	-0.87%	
GENERAL ELECTRIC	105.87	0.95%		TOTALENERGIES SE	43.61	0.55%	
ALPHABET INC-A	2.903.76	-1.93%		UNILEVER PLC	46.41	0.22%	
HP INC	31.13	2.64%		W.P. STEWART HOL	866.82	0.55%	
HOME DEPOT INC	368.10	-0.98%		SCOTIA FUNDS		29-Oct	
INTEL CORP	49.40	0.82%		MONEY MARKET	13.5995	0.01%	
JOHNSON&JOHNSON	163.13	0.15%		US DOLLAR BOND	2.9729	-1.22%	
MICROSOFT CORP	327.69	-1.19%		GLOBAL EQUITY	3.7700	10.34%	
PROCTER & GAMBLE	143.07	0.06%		US EQUITY	22.2617	14.66%	
ROYAL DUTCH-ADR	46.28	0.78%		CANADIAN EQUITY	3.5977	20.69%	
STARBUCKS CORP	109.21	2.96%		FUNDS		29-Oct	
TWITTER INC	54.96	2.65%		BSF DEFENSIVE	126.47	-0.39%	
WALMART INC	149.69	0.18%		BSF CONSERVATIVE	121.25	-0.30%	
EXCHANGE TRADED FUND				BSF MODERATE	155.61	-0.22%	
ALERIAN MLP - AMLP	35.83	2.18%		BSF AGGRESSIVE	188.32	-0.02%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.52	-0.35%		BGF MULTI ASSET INC	10.26	-0.10%	
ISH IBOXK HY BD - HYG	86.65	-0.32%		BGF GBL ALLOCATION	77.55	-0.18%	
ISH SELECT DIV - DIVY	119.09	0.91%		BGF USD CORE BOND	17.87	-0.22%	
ISH MSCI EMTK - EEM	51.27	0.69%		BGF FIX INC GBL OP	15.68	-0.13%	
ISH MSCI PAC - EPP	51.23	-0.06%		BGF USD HI YIELD BND	38.96	0.00%	
ISH RUSSELL - IWV	272.57	0.22%		CURRENCIES		1-Nov	
ISH S&P 500 - SPY	80.43	-0.26%		YEN/USD	114.2200	0.24%	
ISH EUROPE - IEV	55.17	0.73%		EUR/USD	1.1589	0.27%	
INVESCO QQQ TRUS	386.38	0.07%		CAN/USD	1.2359	-0.23%	
INVESCO DB COMMO	21.51	0.75%		GBP/USD	1.3676	-0.04%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	39.12	0.46%		COMMODITIES		1-Nov	
SPDR S&P MID 400	516.99	1.54%		OIL WTI	84.19	0.74%	
SPDR S&P 600 SMA	99.87	2.01%		GOLD	1791.64	0.46%	
VANGUARD REIT - VNQ	108.28	-0.70%		SILVER	23.96	0.26%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	63.92	1.83%		WHEAT	799.25	3.43%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Tips & Weetjes met

AMIGOE

Last van mieren in je tuin of zelfs in huis? Deze trucs werken!

Met deze natuurlijke en goedkope tips zijn mieren in huis verleden tijd! We zitten op Aruba al te graag buiten. Maar betekent ook altijd weer een golf aan ongedierte en daar worden wij altijd wat minder vrolijk van. Vooral mieren kunnen flink wat roet in het eten gooien.

Mieren in je keuken
Zul je net zien: je loopt ‘s ochtends je keuken binnen en het eerste wat je ziet is een stoet mieren of andere ongedierte die door je huis banjeren. Hoewel het maar kleine beestjes zijn, is het toch erg onhygiënisch en zitten ze binnen no-time overal. Je kunt er dan voor kiezen om gebruik te maken van allerlei bestrijdingsmiddelen, maar van al die chemicaliën in je keuken word je ook niet heel blij. Zeker niet als je ook

nog eens huisdieren hebt die overal rondsnuffelen. Gelukkig is dat ook helemaal niet nodig!

Prullenbak
Er bestaan een hoop natuurlijke middeltjes die je helpen om de mieren te bestrijden. Enne, grote kans dat ze al in je keukenkastje staan. Voordat we beginnen, is het verstandig dat je eerst kijkt naar je prullenbak. Deze ruiken ze vaak als eerste. Het helpt om regelmatig wat baksoda in de prullen-

bak te doen. Vergeet deze er overigens niet uit te halen. Als je een oplossing wilt hebben die je na één keer kunt ‘vergeten’, dan kun je het beste een wattenbolletje gebruiken. Dip een wattenbolletje in een etherische olie en deponeer deze vervolgens op de bodem van de prullenbak voordat je er een afvalzak in doet.

Kaneel
Mieren hebben een uitstekende geurzin en een grote hekel aan de geur van kaneel. Voeg een halve theelepels kaneelolie aan een kopje water toe. Drenk er een watje in en gebruik het om zones waar mieren leven mee te besmeuren. Herhaal deze procedure tot de mieren verdwenen zijn.

Leg hele kaneelstokjes buiten, vooral in de buurt van de deur, op de vensterbanken en andere ingangen. Je kunt de kaneelolie ook in een spuitbusje doen en de mieren te lijf gaan waar je ze tegenkomt.

Azijn
Ook azijn vinden ze afschuwelijk. Dat is goed nieuws want zo hebben we een goedkoop afweermiddeltje. Vul een spuitbus met gelijke delen water en azijn. Voeg een beetje geurolie toe, zoals citroen, dit is een andere geur die mieren niet kunnen verdragen. Goed schudden voor gebruik en vervolgens alle mogelijke toegangspunten goed besproeien. Doe dit een keer per dag tot de mieren helemaal verdwenen zijn.

maal verdwenen zijn.

Borax
Borax is een natuurlijk mineraal dat wordt gebruikt in de meeste bestrijdingsmiddelen. Borax wordt verkocht in poedervorm of als kleurloos kristalzout. Je koopt het in sommige supermarkten en anders bij de drogist of apotheker. Alles wat je nodig hebt, is een kopje met warm water, een half kopje suiker, twee eetlepels Borax en bolletjes watten. Meng al de ingrediënten samen en dip de katoenen ballen in het Borax mengsel. Vervolgens kun je de ballen neerzetten waar je maar wilt, bijvoorbeeld langs de randjes van deuren waar de mieren vaak naar binnen lopen.

Belangrijke nummers

Centraal Politie 100
Brandweer 911
Politie O'stad 102
Politie San Nicolaas 104
Politie St.Cruz 105
Politie Noord 107
Telefon pa Hubentud 131
Kustwacht 913
Tipline Politie 11141
Ziekenhuis 527-4000
Dierenarts 585-0400
Elmar centraal 523-7100
Elmar storing 523-7147
WEB Aruba 525-4600
SETAR 525-1000
Taxi (TAS) 587-5900
Taxi (ATT&T) 582-2010
Taxi (PTS) 588-0035
Taxi (Diamond) 587-2300
Kankerbestrijding 582-0412
Stichting SAMBA 582-0903

—Politiebureaus—
Oranjestad 527 3140
Noord 527 3200
San Nicolaas 527 3000
Santa Cruz 527 2900
Strand Politie 586 3003

—Oranjestad—
Ambulance 582-1234
BGD Oranjestad 527-2782
Veterinaire Kliniek 582-1720
Animal Shelter 582-1623

— San Nicolaas—
Ambulance 584-5050
Centro Medico 524-8833
BGD San Nicolaas 527-2782
Serlimar 584-5080

— Botica —
4 Centro Medico 584-5794
Aloë 584-4606
Central 585-1965
Dakota 588-7364
Del Pueblo 582-1253
Eagle 640-8443 ext 101
Kibrahacha 583-4908
Maria 6408443 ext 301
Noord 6408443 ext 201
Oduber 582-1780
Paradera 588-6638
San Lucas 584-5119
San Nicolaas 584-8186
Santa Anna 586-8181
Santa Cruz 585-8028
Seroe Preto 6408443 ext 401
Trupiaal 583-8560

— Mortuariums —
Ad Patres 584-2299
Aurora 588-6699
Olive Tree San Nicolaas 584-8888
Royal Funeral Home 582-0000

— Stichtingen —
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA) 583-2999
Fundacion Respetami 582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA 583-0331
Fundacion Diabetico 592-4321
Arubano 566-5045
Twelve Step Meeting 583-8989
AA-NA- AL- ANON- OA 568-4739
Fundacion Amor Pa 564-8849
Prohimo 565-7500
NA Acceptance Group 562-8984
Fundacion Centro Ecologico Aruba 562-8984
Bureau Sosthenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen 588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke 567-7004
Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24 uur per dag bereikbaar: 522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur
592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur

01 nov 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. Wever 527-4580

Dienstdoende huisartsen

29 oktober tot 4 november 2021

Oranjestad
Botica Trupiaal
583-8560

San Nicolaas
Botica San Lucas
584-5119

Dienstdoende apotheken

Het weer

DINSDAG
02 NOVEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 17 en 24 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
29°	35°	17 km/u	47%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:34	18:14	10 v/d 10	

DINSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 15 en 24 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
26°	28°	15 km/u	60%
Maansopgang	Maansondergang		
04:18	16:42		

Oplossing sudoku 1 november

8	4	5	6	2	1	3	9	7
7	2	1	4	9	3	5	6	8
9	6	3	7	5	8	4	1	2
4	8	2	3	1	5	6	7	9
6	3	7	9	4	2	1	8	5
1	5	9	8	6	7	2	4	3
5	1	6	2	8	9	7	3	4
2	7	8	1	3	4	9	5	6
3	9	4	5	7	6	8	2	1

BVN

14:50	Blauw Bloed	07:00	NOS Journaal
15:25	Sesamstraat	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
15:40	Sesamstraat 10 voor...	07:30	2Doc: Tegenwind - Het Verdriet van de Veenkoloniën
15:50	Freeks Jungle School		
16:00	NOS Jeugdjournaal	08:30	NOS Het Klimaat: zijn we te laat?
16:20	Tijd voor MAX		
17:05	NOS Journaal	09:30	Nieuwsuur
17:20	Taarten van Abel	10:10	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:45	EenVandaag	10:15	Op1
18:15	Khalid & Sophie	11:00	NOS Journaal
19:00	NOS Journaal	11:15	Goedemorgen Nederland
19:25	Weerbericht Europa/Afrika	11:35	Nederland in Beweging
19:30	2Doc: Tegenwind - Het Verdriet van de Veenkoloniën	11:50	Kook mee met MAX
		12:00	NOS Journaal
		12:20	70 Jaar TV: Je Beste Vriend
20:30	NOS Het Klimaat: zijn we te laat?	13:00	NOS Journaal
		13:20	Typisch Bollenstreek
21:30	Nieuwsuur	13:45	Noord-Zuid-Oost-West
22:10	Weerbericht Amerika/Caribiën	14:05	NOS Journaal
22:15	Op1	14:20	Nieuwe Gezichten
23:00	NOS Journaal	14:55	Zeikwijven
23:15	Goedemorgen Nederland	15:25	Sesamstraat
23:35	Nederland in Beweging	15:45	Het Klokhuis
23:50	Kook mee met MAX	16:00	NOS Jeugdjournaal
		16:20	Tijd voor MAX
		17:00	NOS Journaal
dinsdag 2 november		17:15	BinnensteBuiten
00:00	NOS Journaal	17:40	EenVandaag
00:20	Onrecht!	18:10	NOS Journaal:
00:55	Brainwash Talks		Persconferentie Coronacrisis
01:10	NOS Journaal		Khalid & Sophie
01:20	Typisch Ecowijk Culemborg	18:45	Noord-Zuid-Oost-West
01:45	Noord-Zuid-Oost-West	19:05	NOS Journaal
02:05	NOS Journaal	19:30	Weerbericht Europa/Afrika
02:20	Frysland DOK	19:35	Spoorloos
02:50	Blauw Bloed	20:25	Wat verdient je?
03:25	Sesamstraat	21:15	Nieuwsuur
03:40	Sesamstraat 10 voor...	21:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
03:50	Freeks Jungle School	22:00	Opsporing Verzocht
04:00	NOS Jeugdjournaal		Internationaal
04:20	Tijd voor MAX	22:05	Op1
05:05	NOS Journaal	23:00	NOS Journaal
05:20	Taarten van Abel	23:15	Goedemorgen Nederland
05:45	EenVandaag	23:35	Nederland in Beweging
06:15	Khalid & Sophie	23:50	Kook mee met MAX

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
Jan Jager
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2:00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Mondkapjes en coronapas op meer plaatsen verplicht

DEN HAAG — Het kabinet is van plan om mondkapjes terug te brengen in publieke binnenruimten en bij contactberoepen. Ook wordt de coronapas waarschijnlijk verplicht in sportscholen, zwembaden en op doorstroomlocaties. Dat bevestigen ingewijden na berichtgeving van de NOS. Het thuiswerkadvis zou weer worden aangescherpt. De maatregelen gaan vrijdag in.

Morgenavond komt het kabinet tijdens een persconferentie met nieuwe maatregelen. Die zijn vanwege het stijgende aantal ziekenhuisopnames onvermijdelijk, stelde demissionair zorgminister Hugo de Jonge. Welke maatregelen het worden staat nog niet vast, zei hij daarbij. Ook dat wordt door de bronnen bevestigd. Voor sommige maatregelen zou een wetswijziging nodig zijn. Daarbij kan gedacht worden aan het verplicht

Foto: Shutterstock

stellen van de coronapas in het hoger onderwijs en op de mbo's. Met deze maatregelen moet de Tweede Kamer instemmen. Dat betekent dat de invoering langer dan een paar dagen zal kosten. Over een terugkeer van de

mondkapjesplicht in winkels zou nog geen overeenstemming bereikt zijn. Ook is nog onduidelijk of het kabinet iets ziet in de zogenoemde 2G-regel, zoals die in Duitsland op sommige plaatsen is ingevoerd. Dat is een vari-

ant van de coronapas waarbij mensen alleen ergens naar binnen kunnen als ze gevaccineerd ('geïmpft') of hersteld ('genesen') zijn. In Nederland is een negatieve coronatest nog een alternatief.

1e strafeis in hoger beroep diamantroof Schiphol

AMSTERDAM — Het gerechtshof in Amsterdam is vandaag begonnen met het hoger beroep in de zaak van de diamantroof op Schiphol in 2005. Het Openbaar Ministerie (OM) eiste op de eerste van de zeven zittingsdagen een celstraf van achttien maanden tegen de ex-vrouw van de overleden hoofdverdachte August B. voor witwassen.

Bij de spectaculaire roof werd 72 miljoen dollar aan diamanten buitgemaakt. De roof geldt daarmee als een van de grootste overvallen uit de Nederlandse geschiedenis. Een groot deel van de buit is spoorloos gebleven. De roof vond plaats op een

platform van de luchthaven. De daders sloegen toe op het moment dat de kostbare lading in een startklaar vliegtuig naar Antwerpen werd gezet. Twee gemaskerde mannen reden in een gestolen KLM-busje naar het toestel en dwongen het personeel onder bedreiging van vuurwapens de vracht af te geven. Korte tijd later gingen ze er in het busje vandoor.

Undercover

Pas twaalf jaar later pakte de politie verdachten op, na onder meer een langdurige undercoveroperatie. De rechtbank veroordeelde de verdachten in januari 2019 tot jarenlange gevangenisstraffen. De hoogste straf (zeven jaar) kreeg Errol H.V. Hij was volgens het OM de

bestuurder van de geldtransportwagen waarmee de roof werd uitgevoerd. H.V. kwam in maart vorig jaar op vrije voeten. Samen met drie andere verdachten mag hij zijn hoger beroep in vrijheid afwachten.

August B. wordt door het OM gezien als het vermoedelijke brein achter de overval. Zijn ex-vrouw Esther S. (54) stond vandaag terecht voor het witwassen van in totaal zes ton. Ze investeerde volgens het OM crimineel geld in frietzaken in Amsterdam. "De verdachte is het voorbeeld van een witwassende vriendin of echtgenote. Ze heeft alle signalen genegeerd. Ze profiteert van geld afkomstig uit misdrijf en participeert in mistige constructie. Ik wil geloven dat

ze een goed frietje bakte, maar dat deed ze op een locatie die was verbouwd met geld afkomstig uit een misdrijf", zei de advocaat-generaal, de aanklager in hoger beroep.

Friettent

De advocaat van S. ontkent dat zijn cliënt bezig was met witwassen. "Ze heeft altijd gelooft dat B. niet betrokken was bij de diamantroof", aldus de raadsman.

"Er is geen geld, contant of crimineel, in de friettent geïnvesteerd." S. zegt de frietzaak te hebben aangekocht met een lening.

De zittingen duren tot en met 15 november. Het hof doet op 18 december uitspraak.

Australië opent grenzen voor Nieuw-Zeelanders

CANBERRA — Australië opent deels zijn grenzen weer voor toeristen, te beginnen met Nieuw-Zeelanders. Die hoeven vanaf vandaag niet meer in quarantaine als ze naar Australië reizen, mits ze wel zijn gevaccineerd en ze zich vooraf hebben laten testen.

De Australische minister Dan Tehan van Handel en Toerisme heeft dat gisteren aangekondigd. "Het hervatten van quarantainevrij reizen van Nieuw-Zeeland naar Australië is een nieuwe, belangrijke mijlpaal op onze weg naar herstel", aldus Tehan in een verklaring. Eerder dit jaar was er al enkele maanden een reisbubbel ingesteld met Nieuw-Zeeland.

Ook mogen vanaf vandaag Australiërs uit de deelstaten New South Wales en Victoria en de hoofdstad Canberra internationaal reizen, zonder in quarantaine te moeten bij

terugkeer. Op die plekken in Australië ligt de vaccinatiegraad van de bevolking boven de 16 jaar boven de 80 procent, waardoor de inwoners meer vrijheden krijgen.

Australië sloot zijn grenzen aan het begin van de coronapandemie in maart 2020. Mensen die toestemming kregen om vanuit het buitenland terug te keren naar Australië moesten tot nog toe op eigen kosten 14 dagen in quarantaine in een hotel.

Meer dan 5 miljoen mensen overleden aan Covid-19

BALTIMORE — Meer dan 5 miljoen mensen wereldwijd zijn overleden aan Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Dat komt naar voren uit de statistieken die de Amerikaanse Johns Hopkins University over het virus bijhoudt.

De laatste miljoen sterfgevallen werden in meer dan 110 dagen geregistreerd. Er waren bijna negentig dagen nodig om de grens van 3 en 4 miljoen te passeren. Het tempo waarin nu doden worden gemeld is vergelijkbaar met die van het eerste jaar van de pandemie. Er overlijden dagelijks duizenden coronapatiënten.

Van de laatste miljoen meldingen is maar liefst 14 procent afkomstig uit de

Verenigde Staten. Rusland staat op de tweede plaats met 10 procent, gevolgd door Indonesië en Brazilië met allebei 8 procent. Mexico volgt daarna met 5 procent.

De rest van de wereld is verantwoordelijk voor de overige 55 procent van de registraties.

De Amerikaanse universiteit baseert zich op de officiële cijfers die landen zelf doorgeven. Het werkelijke

dodental ligt hoger, omdat niet alle coronagerelateerde sterfgevallen als zodanig worden geregistreerd. Dat geldt ook voor het aantal besmettingen. Volgens Johns Hopkins University is bijna een kwart miljard infecties vastgesteld.

De eerste besmettingen werden eind 2019 vastgesteld in de Chinese stad Wuhan. In de maanden daarop verspreidde het virus zich ook naar andere landen.

De wereld heeft te maken gehad met drie grote coronagolven. Het sterftecijfer nam bij elke golf af.

WHO vraagt aandacht voor bijwerkingen vaccinaties

DEN HAAG — Vandaag begint de 'internationale bijwerkingenweek' georganiseerd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De jaarlijks terugkerende campagne richt zich dit jaar vooral op het melden van bijwerkingen na een vaccinatie.

Voor Nederland doen het Bijwerkingencentrum Lareb en Medicijnautoriteit CBG mee. "Het doel van deze week is om aandacht te vragen voor het melden van bijwerkingen. Want hoe meer we hierover weten, hoe veiliger we vaccins en medicijnen kunnen gebruiken", aldus Lareb. De campagne #bijwerkingenweek bestaat uit onder meer animatiefilmpjes en afbeeldingen met informatieve teksten op social media.

Volgens Lareb zijn er tot nu toe in Nederland 161.470

meldingen van bijwerkingen binnengekomen na inenting met coronavaccins. De meest voorkomende zijn spierpijn, hoofdpijn, je niet lekker voelen en vermoeidheid. Ook reacties op de prikplek zoals pijn, zwelling en een warmtegevoel zijn vaak gemeld. Lareb ontving ook meldingen over onder meer heftige allergische reacties, oorsuizen, menstruatiestoornissen, bloedstolsels en ontstekingen aan het hart.

Afghanen dreigen naar de rechter te stappen om snelle evacuatie

DEN HAAG — Een groep Afghanen eist dat ze op korte termijn worden geëvacueerd naar Nederland. Ze willen binnen twee weken antwoord op hun eis, ze dreigen anders naar de rechter te stappen. Dat schrijft de groep in brieven die zijn verstuurd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), die zijn ingezien na bericht van de NOS. De brieven zijn verstuurd door Nederlandse advocaten.

Volgens de NOS gaat het om een groep van ongeveer 240 Afghanen die werkzaam waren voor Nederlanders. Zij zeggen ernstig gevaar te lopen in hun land na de overname door de Taliban. In de brief zeggen de Afghanen dat ze vallen onder de door de Tweede Kamer aangenomen motie-Belhaj, die stelt dat alle Afghanen die de Nederlandse missie in het Aziatische land hebben geholpen,

moeten worden geëvacueerd. Een deel van de briefschrijvers staat al op de Nederlandse evacuatielijst, maar heeft nog niks gehoord over evacuatie. Het andere deel geeft aan nog niets te hebben gehoord op hun verzoek aan het ministerie in Den Haag om op de evacuatielijst te komen. Ook eisen de briefschrijvers dat bij evacuatie een reisdocument wordt gegaran-

deerd waarmee de Afghanen de grens over kunnen. Veel Afghanen hebben geen paspoort en de Taliban laten evacués het vliegtuig niet in zonder paspoort. Een zogenoemd laissez-passer zou uitkomst moeten bieden. Vrijdag meldde de NOS dat een groot deel van de ongeveer 2000 Afghanen die naar Nederland mogen hier niet heen kan komen omdat ze geen paspoort hebben. Door de chaos in het land was het de afgelopen tijd vrijwel onmogelijk er eentje aan te vragen. Veel Afghanen zitten daardoor zonder. Afgelopen zomer konden Afghaanse evacués wel mee zonder paspoort, maar toen werd de evacuatie door Defensie geregeld.

Rutte hamert in Glasgow op uitvoering klimaatplannen

GLASGOW — Voor demissionair premier Mark Rutte is de klimaatop in Glasgow een succes 'als we over een paar jaar zeggen: dit was de top waar de actie begon'. Met die boodschap arriveerde hij vanochtend op de zogeheten COP26. "Ik hoop en verwacht dat we afspraken kunnen maken om de plannen om te zetten in realiteit."

Rutte toonde zich 'gematigd optimistisch' over de kans van slagen. "Ik denk dat we een eind kunnen komen", zei hij voordat hij aan zijn officiële programma begon. Tijdens de conferentie heeft hij diverse gesprekken met andere leiders op de agenda staan. Hij zal spreken met de Australische premier Scott Morrison, die vorige week na grote druk

aankondigde dat zijn regering in 2050 klimaatneutraal wil worden. Dat betekent dat het land vanaf dan niet meer mag bijdragen aan de uitstoot van broeikasgassen, die bijdraagt aan de opwarming van de aarde. De Europese Unie heeft hetzelfde doel voor 2050. Het tussentijdse doel, voor 2030, is voor Nederland nog niet in zicht. In de klimaatwet staat

het streven om de uitstoot tegen die tijd met 49 procent te hebben verlaagd ten opzichte van 1990. Het EU-doel ligt nog iets hoger, op 55 procent. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) zijn de huidige plannen echter nog maar goed voor 38 tot 48 procent reductie. Rutte wees er vandaag op dat het kabinet in de begroting voor volgend jaar zo'n 7 miljard euro extra uittrekt voor klimaatbeleid. "En ik verwacht dat we in de formatie heel grote besluiten gaan nemen om de doelstellingen voor 2030 en 2050 te halen. Dat staat niet ter discussie."

Geen temperatuurrecord in 2021

GLASGOW — Het jaar 2021 komt hoogstwaarschijnlijk in de top zeven van warmste jaren ooit gemeenten terecht. De Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) bracht dat naar buiten op de eerste dag van de VN-klimaatop in Glasgow. Dat dit jaar geen temperatuurrecords worden gebroken, zoals de afgelopen jaren herhaaldelijk gebeurde, is volgens de VN-organisatie niet geruststellend. Begin dit jaar had het klimaat te maken met een tijdelijk afkoelend effect door het complexe weerpatroon dat bekendstaat als La Niña. Dat gebeurt eens in de paar jaar.

Doordat de hoeveelheid broeikasgassen in de atmosfeer opnieuw toenam, zal de opwarming verder doorzetten, verwacht de WMO. Eerder kwamen al het wetenschappelijke klimaatpanel IPCC en VN-milieubureau UNEP met soortgelijke boodschappen. De vele rapporten over het klimaat van de afgelopen tijd leggen druk op wereldleiders, die vandaag arriveren op de klimaatop om te bespreken hoe de wereld de opwarming kan beperken tot bij voorkeur 1,5 graad.

De WMO waarschuwt dat de wereld 'op onbekend terrein' terecht is gekomen, met 'verregaande gevolgen voor huidige en toekomstige organisaties'. In het rapport wordt verder ingegaan op de gevolgen van de opwarming, van smeltende gletsjers in Canada tot regen – in plaats van de gebruikelijke sneeuw – op het ijs van Groenland. "Ecosystemen en gemeenschappen worden verwoest. COP26 moet een keerpunt worden voor mensen en voor de planeet", reageerde VN-chef Anónio Guterres op het rapport.

De hoeveelheid koolstofdioxide (CO2) in de atmosfeer is tegenwoordig bijna de helft (49 procent) hoger dan in de achttiende eeuw, aldus de WMO. De concentratie methaan, dat een nog

Foto: Shutterstock

krachtiger opwarmend effect heeft, is zelfs 2,6 keer zo hoog als voor de indu-

striële revolutie. Die toenames zetten volgens de organisatie door in 2021.

Máxima ontmoet wereldleiders in Rome

Koningin Máxima heeft zaterdag wereldleiders zoals de Duitse bondskanselier Angela Merkel en de Britse premier Boris Johnson gesproken bij een bijeenkomst rond de G20-top in Rome.

Máxima organiseerde samen met de Italiaanse premier Mario Draghi een bijeenkomst over het ondersteunen van kleine bedrijven en bedrijven die gerund worden door vrouwen. Ze gaf een korte toespraak waarin ze oplossingen aandroeg voor het duurzamer en weerbaarder maken van deze bedrijven. Ze is op de top aanwezig in haar functie namens de Verenigde Naties van speciale pleitbezorger voor inclusieve financiering. De koningin zet

zich onder meer in voor toegankelijkheid van financiële diensten voor iedereen.

Het is volgens de koningin belangrijk om te denken aan financieringen die voor iedereen toegankelijk zijn. Dit zou bijvoorbeeld bedrijven kunnen helpen die bij een bank geen lening kunnen krijgen. Ook vraagt ze aandacht voor de scholing van werknemers zodat zij goed inzetbaar blijven en ze noemde het belang van digitalisering. Máxima heeft nog een aantal andere afspraken op het programma staan in Rome. Zo heeft ze onder meer overleggen met regeringsvertegenwoordigers van landen over het verbeteren van toegang tot financiële diensten.

Geluksgevoel onder jongeren gedaald

Foto: Shutterstock

Jongeren waren vorig jaar minder gelukkig dan voorheen. In de Landelijke Jeugdmonitor van het CBS over coronajaar 2020 gaf 84 procent van de jongvolwassenen aan over het algemeen gelukkig te zijn. In 2019 was dit 88 procent en in de tien jaar daarvoor schommelde dat percentage rond de 90 procent. Ook de tevredenheid onder jongeren tussen de 18 en 25 jaar is vorig jaar afgenomen. 81 procent zei in 2020 tevreden te zijn met hun leven, waar dat in 2019 nog 86 procent was. Desalniettemin kenden jongvolwassenen ook in 2020 een hoog welzijn, concludeert het statistiekbureau. Gevraagd naar hun persoonlijk welzijn op specifieke onderdelen, was in de meeste geval-

len een positieve ontwikkeling te zien. Zo waren meer jongeren tevreden met hun financiële toekomst en opleiding of werk. Wel waren vorig jaar minder jongeren tevreden met hun sociale leven. Of die afname een gevolg is van de coronacrisis en de daarmee gepaard gaande maatregelen is volgens het CBS met de huidige gegevens niet vast te stellen. Minder jongvolwassenen hadden vorig jaar dagelijks contact met familie door hen te zien, te spreken of berichtjes uit te wisselen. "Jonge vrouwen vinden dit familiecontact vaker heel belangrijk dan jonge mannen", aldus het CBS. Het percentage jongeren dat dagelijks contact had met vrienden en burens bleef onveranderd.

Gespietst bij stierenrennen

Een 55-jarige Spaanse man bloedde dood nadat hij herhaaldelijk werd aangevallen door een stier tijdens een stierenrennen in het oosten van Spanje. De Spanjaard werd op het festival in Onda door een stier gespietst met als gevolg een wond aan zijn linkerdijs die zijn slagader doorboorde.

De man stierf later die dag in een ziekenhuis in de nabijgelegen stad Villareal na bloedingen uit de wond. De gemeenteraad van deze stad annuleerde later de rest van de stierenrennen op het festival in de nasleep van het voorval.

Critici hebben de afgelopen jaren opgeroepen om stierenrennen af te schaffen, daarbij verwijzend naar bezorgdheid over de veiligheid. In 2019 werd een vader van drie kinderen doodgestoken nadat hij struikelde en viel op een festival dat bekend staat als Torico de la Cuerda.

Foto: Shutterstock

Mensen

Foto: Shutterstock

New York, oftewel The Big Apple, is uitgeroepen tot de beste stad voor heksen. "The City That Never Sleeps is ook de stad van toverspreuken en tovenarij", schrijven de auteurs van een nieuwe studie van Lawn Love. New York is de stad met meer covens en spirituele voorraden dan alle andere. De studie keek naar een verscheidenheid aan criteria, waaronder het aantal kaarsenwinkels, reiki-genezers, tarotkaartlezers, astrologen en zelfs op heks gerichte Facebook-groepen. New York City (NYC) heeft er 42 hiervan. Naast het hosten van WitchesFest USA, een jaarlijkse conventie voor heidenen, heeft Gotham ook meer dan 120 begraaftplaatsen. Michelle Gruben, een jonge praktiserende heks uit Dallas, Texas, beweert dat begraaftplaatsen 'spirituele, natuurlijke en metafysische eigenschappen hebben die belangrijk

en nuttig zijn in magisch werk, vooral om vuil te verzamelen voor het uitspreken van spreuken.' Dakota St. Claire (32) mede-eigenaar van Bushwick's Catland Books, een hub voor heksen, Wiccans en tovenaars, zegt dat hij niet verrast is door de bevindingen van Lawn Love, een landelijke leverancier van tuinieren en externe diensten. Sinds Catland op 1 oktober is heropend, zijn de zaken enorm gegroeid: de winkel is in omvang verdubbeld om te voldoen aan de stijgende vraag naar zijn buitenaardse boeken, charmes, kruiden, waarzeggerij en 'doodskistnagels', waarvan gezegd wordt dat ze kracht aan spreuken toevoegen. Los Angeles; Pasadena, Californië; Jersey City en New Age hoofdstad San Francisco completeerden de top vijf van meest betoverde burchten van de tweehonderd onderzochte steden.

Fabrikant moet slim apparaat beter beschermen tegen hacker

Fabrikanten van 'slimme' thermostaten, deurbellen, babyoppoppen en andere apparaten die met het internet verbonden zijn, moeten hun waar beter beschermen tegen hackers. De Europese Commissie komt met minimeisen voor deze producten. Apparaten die daaraan niet voldoen, worden vanaf medio 2024 in de Europese Unie verboden. Steeds meer apparaten kunnen draadloos via het internet worden bediend en geraadpleegd. De wereld telt er naar schatting inmiddels zo'n 35 miljard. Deze babyfoons, fitbits, tablets, koelkasten, bewakingscamera's en tal van andere apparaten vormen samen het zogenoemde Internet of Things. Maar ze zijn vaak gemakkelijk te kapen, doordat ze bijvoorbeeld geen of een heel zwak wachtwoord hebben.

Voortaan moeten ze zo beveiligd worden dat hackers ze niet zomaar meer kunnen overnemen en inzetten voor cyberaanvallen. Ook moeten opgenomen beelden en geluid, gegevens over het gebruik en de gebruiker en andere persoonlijke informatie

op de slimme apparaten beter worden beschermd. De controle of een betaalopdracht op zo'n apparaat wel echt afkomstig is van de eigenaar, moet scherper. En de nieuwe regels schenken bijzondere aandacht aan de bescherming van kinderen.

Fabrikanten krijgen de tijd om hun producten aan te passen. Als het Europees Parlement en de EU-landen geen bezwaar maken, gaan de nieuwe regels over ruim tweeënhalf jaar in. Nederland was een van de pleitbezorgers van de minimeisen.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie

(kort en bondig, liefst met foto) naar:

o.v.v. "mensen".

Wijziging Apple kostte socialemediabedrijven omzet

Socialemediabedrijven zijn een kleine 10 miljard dollar aan omzet kwijtgeraakt door een recente wijziging van Apple, waardoor consumenten toestemming moeten geven aan apps die informatie over hen verzamelen. Omgerekend gaat het om zo'n 8,5 miljard euro. Dat schrijft zakenkrant *Financial Times* op basis van cijfers van advertentietechnologiebedrijf Lotame. Meta, het moederbedrijf van onder meer Facebook, verloor in absolute zin de meeste omzet. Snap zag relatief de meeste omzet verdwijnen omdat diens app Snapchat sterker op mobiele gebruikers leunt. Apple veranderde dit vorig jaar een instelling in zijn mobiele besturingssysteem. Daardoor moeten apps die hun gebruikers willen volgen daarvoor vooraf toestemming vragen, wat ook wel bekendstaat als opt-in. Een groot deel van de iPhonegebruikers gaf die toestemming niet. In eerdere versies van iOS konden de gebruikers ook al kiezen om niet gevolgd te worden, maar moesten ze zelf op zoek naar de instelling (opt-out). Dat gebeurde veel minder. Doordat bedrijven als Facebook, Snap, maar ook Twitter en YouTube nu minder weten over hun gebruikers kunnen ze adverteerders hun reclame minder precies op hun doelgroep laten richten. Daardoor zijn die reclames minder ef-

fectief en willen adverteerders daar ook minder voor betalen. Hoewel YouTube en Twitter de verandering wel merkten, noemden ze de gevolgen beperkt. YouTube is onderdeel van Google en dat bedrijf verzamelt ook zijn eigen data over gebruikers. Daardoor vertrouwt YouTube minder op wat het via de apps op de iPhone te weten kan komen. Twitter laat adverteerders reclame maken per onderwerp en niet zozeer gericht op kenmerken van de gebruikers.

Epstein-onderzoek kost topman Barclays zijn baan

Foto: glaser

Jes Staley stapte op als topman van de Britse bank Barclays. De bankbestuurder wordt genoemd in de onderzoeken naar wijlen zedendelinquent Jeffrey Epstein. Volgens de bank spreekt Staley alle beschuldigingen tegen, maar zal hij zijn functie als topman en bestuurder na overleg neerleggen.

moord door zichzelf een maand later op te hangen in een federale gevangenis in Manhattan, New York.

In het onderzoek naar Epstein zijn meer prominenten genoemd. Een van hen is de Britse prins Andrew, broer van kroonprins Charles. Volgens de verklaring van Barclays wees het onderzoek van de autoriteiten niet uit dat Staley 'een van de vermeende misdaden van de heer Epstein heeft gezien of daarvan op de hoogte was'.

Multimiljonair en financier Epstein werd in juli 2019 gearresteerd op verdenking van het grootschalig misbruik van minderjarige vrouwen. Hij pleegde zelf-

Sterren vieren Halloween

Foto: Highendbicy

Harry Styles

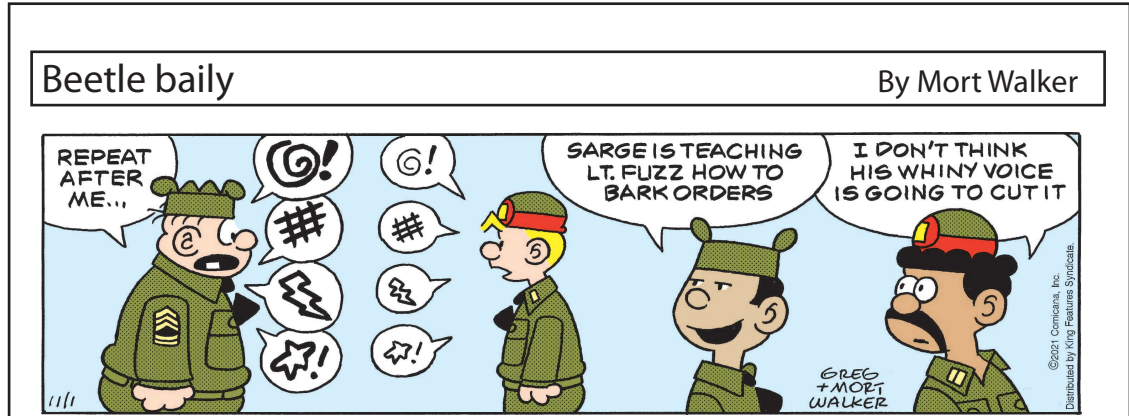
Terugblik op jeugdfilms, 'Squid Game'-personages en een aantal indrukwekkende protheses waren te zien tijdens de beste Halloween-kostuums van 2021 voor beroemdheden, met sterren als Katy Perry, Doja Cat en John Legend. Hoewel verschillende grote Halloween-feesten, zoals de jaarlijkse bash van Heidi Klum, dit jaar werden bezaaid, organiseerde collega-model Alessandra Ambrosio een met sterren bezaaide bash. Ook Harry Styles nodigde fans uit om zich in kostuum te kleden voor zijn Harryween-concert in Madison Square Garden. Popcultuurreferenties waren van kracht, met Lizzo verkleed als Baby Yoda, Blackpink's Lisa die het griezelige Red Light channelt, Green Light-meisje uit 'Squid Game' en voormalig

kunstschaatser Adam Rippon verkleed als Nicki Minaj's Twitter-beruchte neef. Megan Thee Stallion, die de afgelopen dagen verschillende Halloween-outfits droeg, gaf Emma Stone een run voor haar geld als 'Cruella de Vil'. Anderen gingen helemaal los met uitgebreide speciale effecten: Ariana Grande transformeerde zichzelf in een moerasmonster en Lil Nas X verscheen als Voldemort op Instagram.

Janelle Monae begon Kerstmis vroeg met een angst-aanpakend accuraat 'The Grinch'-kostuum, terwijl Kendall Jenner en Reese Witherspoon de Hollywood-archieven indoken als het Martian Girl uit de cultfilm 'Mars Attacks!' uit 1996 en Melanie van respectievelijk de Hitchcock-klassieker 'The Birds'.

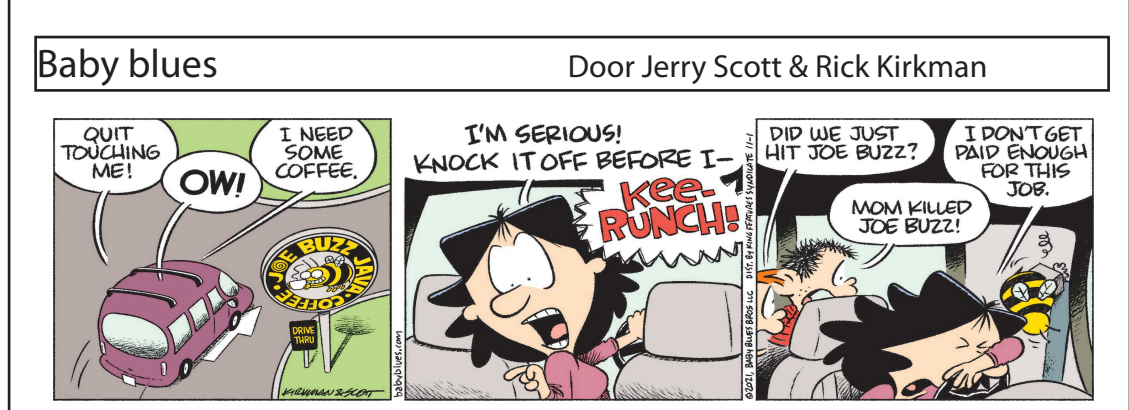
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Ibrahimovic
maakt
400e competitietreffer
bij zege Milan

ROME — Het openingsdoelpunt van Zlatan Ibrahimovic (40) namens AC Milan tegen AS Roma was de 400e treffer voor de Zweed in alle competities waarin hij uitkwam. De reeks startte met een doelpunt voor Malmö FF op 30 oktober 1999. Ibrahimovic was achttien jaar en stapte twee jaar later over naar Ajax.

In zijn vaderland kwam hij in drie seizoenen, één op het hoogste niveau, tot 16 doelpunten. Voor Ajax maakte hij er in de jaren erna 35 in de Eredivisie. Veruit de meeste doelpunten maakte Ibrahimovic in de Italiaanse Serie A: 150 namens Juventus, Internazionale en AC Milan. 113 treffers vielen in zijn tijd bij Paris

Saint-Germain in de Franse Ligue 1. Zijn andere doelpunten maakte Ibrahimovic in de Amerikaanse Major League Soccer (53 voor LA Galaxy), in de Engelse Premier League (17 voor Manchester United) en in de Spaanse La Liga, waarin hij namens FC Barcelona 16 keer scoorde. Milan won in Rome met 2-1.

Zlatan Ibrahimovic

Foto: Shutterstock

Messi hoopt in toekomst
op andere rol bij Barcelona

MADRID — Lionel Messi hoopt ooit terug te keren in een functie bij FC Barcelona. In een interview met de krant *Sport* zegt de Argentijnse voetbalvedette dat hij, wanneer zijn verblijf bij Paris Saint-Germain erop zit, zich met zijn gezin weer in Barcelona zal vestigen. “Dat is wat mijn vrouw wil en wat ik wil. Ik weet niet wanneer mijn contract bij Paris Saint-Germain eindigt, maar daarna keren we terug.”

Messi verliet afgelopen zomer na ruim twintig jaar de club waar hij, mede dankzij 672 doelpunten, een wereldster werd. Hij tekende bij PSG voor twee jaar zonder dat Barcelona een transfersom ontving voor de speler wiens contract was afgelopen. Messi zegt in hetzelfde interview dat hem nooit is gevraagd desnoods gratis te blijven voetballen voor de club die mede door zijn salaris in grote financiële problemen is beland. “Niemand heeft me gevraagd om kosteloos te blijven voetballen voor Barcelona. Ik heb alles gedaan om te kunnen blijven. Mij werd gesmeekt genoeg te nemen met de helft van mijn salaris. Dat heb ik zonder te mekkeren gedaan.”

Messi voelt zich slecht behandeld door voorzitter Joan Laporta. “Het had me goed gedaan als Messi op het laatste moment had gezegd dat hij gratis voor ons zou blijven voetballen”, verklaarde Laporta onlangs bij radiozender RAC1. Messi zegt dat die suggestie hem pijn heeft gedaan. “We waren bereid de club nog meer tegemoet te komen. Zo graag wilden we in Barcelona blijven.”

Messi maakt zich in de toekomst graag weer verdienste-lijk voor Barcelona. “Ik heb altijd gezegd dat ik de club wil blijven helpen, in een rol als technisch directeur bijvoorbeeld. Barcelona is de club waarvan ik houd.” Ondanks de sportieve crisis, die vorige week leidde tot het ontslag van trainer Ronald Koeman, ziet Messi de toekomst positief. “Het is een goede ploeg en Barcelona zal altijd tot de beste clubs van de wereld behoren”, meent de 34-jarige Argentijn.

Darter Van Gerwen strandt in
Amsterdam in halve finales

AMSTERDAM — Michael van Gerwen heeft bij de World Series of Darts Finals in Amsterdam de finale niet gehaald. De viervoudige kampioen moest in de halve eindstrijd zijn meerdere erkennen in Jonny Clayton uit Wales. Het duel eindigde in 11-6. Van Gerwen kwam in de partij snel op achterstand en kon daarna niet meer terugkomen.

Clayton gooit zondagavond in de finale tegen de Belg Dimitri Van den Bergh. De winnaar gaat met een bedrag van ruim 80.000 euro naar huis. De verliezer van de eindstrijd krijgt onge-

veer 35.000 euro. “Dit was een heel frustrerende partij voor mij”, gaf Van Gerwen na afloop toe bij *RTL7*. “Ik begon net iets te slordig aan de wedstrijd en daarna wilde ik net iets te graag.

Maar ik moet ook respect voor Clayton hebben. Hij bleef goed doorgoien en zette me goed onder druk. Ik kan mezelf echter wel het een en ander verwijten. Jammer dat ik nu voor eigen publiek niet heb kunnen laten zien wat ik waard ben.” De World Series of Darts Finals wordt sinds 2015 gehouden. Van Gerwen was winnaar in 2015, 2016, 2017 en 2019.

Motorcrosser
Herlings zakt na
valpartijen naar
3e plek in WK

PIETRAMURATA — Motorcrosser Jeffrey Herlings heeft in de strijd om de wereldtitel in de MXGP kostbare punten laten liggen in de Grote Prijs van Garda. Hij eindigde als derde in de eerste manche en werd vierde in de tweede manche, na twee valpartijen. In het WK-klassement zakte Herlings van de eerste naar de derde plaats.

De 27-jarige Brabander moest na de eerste manche de koppositie al afstaan aan Romain Febvre. Zijn achterstand op de Fransman in het klassement liep na de tweede manche op tot 3 punten. Herlings hield de schade relatief beperkt, door na zijn tweede valpartij in de slotfase van de race nog op te rukken van de elfde naar de vierde plek aan de finish.

Tim Gajser won de tweede manche. De Sloveense titelverdediger in de MXGP nestelde zich daardoor op de tweede plaats in het WK-klassement, op 1 punt van Febvre. Het seizoen eindigt met twee grands prix in Mantova, op 7 en 10 november.

Hamilton wil Formule 1-race
in Zuid-Afrika

Foto: Shutterstock

De F1-bolide van Lewis Hamilton.

AUSTIN — Lewis Hamilton zou graag weer een Formule 1-race zien in Zuid-Afrika. Tevens hoopt de zevenvoudig wereldkampioen op meer grands prix in de Verenigde Staten. Dat zegt de Britse coureur van Mercedes op de website van de Formule 1. Hij ging in op de racekalender voor het jaar 2022, waarin 23 races zijn opgenomen.

De Formule 1 was voor het laatst in 1993 in Zuid-Afrika met een race in Johannesburg. “Volgens mij zijn er veel fans van de Formule 1 in dat land en het zou een mooie gelegenheid zijn om te laten zien hoe mooi het land is. Zuid-Afrika ligt me na aan het hart en ik zou er graag weer eens een race zien”, aldus Hamilton. De Formule 1 telt in 2022 twee grands prix in de VS,

in Austin en Miami. “De race dit jaar in Austin was fantastisch. Maar het is zo’n enorm groot land en één race is echt te weinig. We hebben er op zijn minst twee nodig om door te dringen in de sportcultuur”, meent de Brit, die dit jaar vecht om de wereldtitel met Max Verstappen van Red Bull. De Nederlander heeft 12 punten voorsprong. Algemeen directeur Stefano

Domenicali van de Formule 1 liet zich al eens ontvallen dat binnen vijf jaar een grand prix in een Afrikaans land zeker tot de mogelijkheden behoort. “Wat betreft de toekomst in de Formule 1 hebben we een punt bereikt dat we zelf kunnen kiezen waar we heengaan. We hebben zoveel verzoeken om een grand prix te organiseren. Het laat zien dat ons platform aantrekkelijk is en dat steeds meer overheden het zien als een kans om hun bedrijven, lokale economie en gemeenschap te laten profiteren. Er liggen spannende tijden in het verschiet”, schreef hij onlangs in een toekomstvisie.

Harden op dreef voor
basketballers Brooklyn Nets

NEW YORK — De basketballers van Brooklyn Nets hebben in de Amerikaanse NBA duidelijk afgerekend met Detroit Pistons: 117-91. James Harden noteerde weer eens een triple-double met 18 punten, 12 assists en 10 re-

bounds. Kevin Durant kwam tot 23 punten, maar de vedette van de ploeg haalde niet het einde van de wedstrijd. De arbitrage stuurde hem uit het veld na een elleboogstoot in het gezicht van tegenstander Kelly Olynyk. Het was de

vierde zege voor de Nets in dit seizoen. Utah Jazz zette regerend kampioen Milwaukee Bucks opzij met 107-95. Donovan Mitchell was met 28 punten topschutter bij Jazz, dat zijn vijfde zege van het seizoen boekte en de koppositie inneemt in de westelijke divisie. De Griekse sterpspeler Giannis Antetokounmpo noteerde 25 punten voor de Bucks, die dit seizoen pas drie keer wonnen in de NBA.

6 plaatsen winst voor
tennisser Van de Zandschulp
op ranglijst

Foto: Sportnieuws.nl

Botic van de Zandschulp

LONDEN — Dankzij het bereiken van de halve finales op het toernooi van Sint-Petersburg is tennisser Botic van de Zandschulp zes plaatsen gestegen op de wereldranglijst. De in Veenendaal wonende tennisser is nu de nummer 63 van de wereld. Daardoor staat hij nog één plaats boven zijn hoogste ranking ooit. In september stond Van de Zandschulp even 62e nadat hij de kwartfinales had bereikt op de US Open. Van de Zandschulp had zich in Sint-Petersburg via de kwalificaties geplaatst voor het

hoofdtoernooi waarin hij in de kwartfinales verantwoordelijk was voor de uitschakeling van Andrej Roeblev, de nummer 1 van de plaatsingslijst. In de strijd om een plek in de finale was vervolgens de Kroaat Marin Cilic te sterk voor de 26-jarige Nederlander.

Tallon Griekspoor steeg een plaats en staat nu 88e. In de top 10, geleid door de Serviër Novak Djokovic, is Jannik Sinner een nieuw gezicht. De Italiaan klom naar de negende plaats.

Wizards en Celtics zorgen voor spektakel in NBA

BOSTON — In de NBA hebben Boston Celtics en Washington Wizards voor spektakel gezorgd. De ploegen hadden twee keer overtime nodig om tot een beslissing te komen. Uiteindelijk waren de Wizards daarin de sterkste met 115-112. Bradley Beal was met 36 punten de grote man voor de Wizards.

In het eerste kwart waren beide ploegen al meteen aan elkaar gewaagd. Zowel de Celtics als de Wizards konden niet domineren en het eerste kwart werd afgesloten met een stand van 25-20. In het tweede kwart bleef de spanning om te snijden. Zowel de Celtics als de Wizards maakten de punten makkelijk. De stand na het tweede kwart leek 50-47 te worden in het voordeel van de Wizards, maar toen was daar Montrezl Harrell. De 27-jarige Harrell kreeg de bal op de middenlijn en besloot voor de basket te gaan.

De bal hing in de lucht toen het geluid van de buzzer al te horen was, vlak daarna werd

Foto: NBA

de stilte door een ander geluid doorbroken. Het geluid van de touwen die onder de basket hangen. Harrell had in de laatste seconde van het tweede kwart de bal van een gigan-

tische afstand raak gegooid. Mede door dat schitterende moment eindigde de wedstrijd uiteindelijk in 103-103 en dus was er overtime nodig om een winnaar te krijgen.

In de overtime waren de Wizards de beste. Zij maakten 12 punten terwijl de Celtics 9 punten maakten. De score was op het einde dus 115-112 in het voordeel van de Wi-

zards, die nu vijf van de eerste zes wedstrijden hebben gewonnen. De Celtics doen het een stuk minder goed. Zij wonnen slechts twee van de eerste zes wedstrijden.